

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Păbi Perioadice sub No. 10/1—1938, Trib. Arad.

ARAD, ANUL 54 No. 101

1939. május 5. péntek.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

A VESZTESÉG,

amely az erdélyi ősi minorita rendtartományt sújtotta Pázsitny Bonaventura dr. tragikus gyorsasággal bekövetkezett elhunytával, osztatlan és mélységesen őszinte részvétet kelt mindenfelé, ahol csak ismerték ezt a nemes egyéniségű, fáradhatatlan igaz embert, Isten példaadásra-rendelt hűséges szolgáját. A fekete gyász lobogói ott lengenek az aradi nagy palotákban és a földszintes kis házikókon: a részvét és a fájdalom lobogó kis mécseseinek lángjai egyformán virrasztják a katalákon mozdulatlanul fekvő férfit a kunyhókban és a palotákban, mert ezek a kis lángocskák a szívek legmélyén lobognak és egyformák, mint egyforma a forrásuk; a tiszteletteljes szeretet és a nagyrebecsülés, melyből fakadnak. Olyan láthatatlanul fénylő világosság ez, amely csak azoknak az embereknek emlékezeténél fényeskedik örökkön-örökké, akik valóban maradéktalanul betöltötték isteni küldetésüket a földön, embertársaik között.

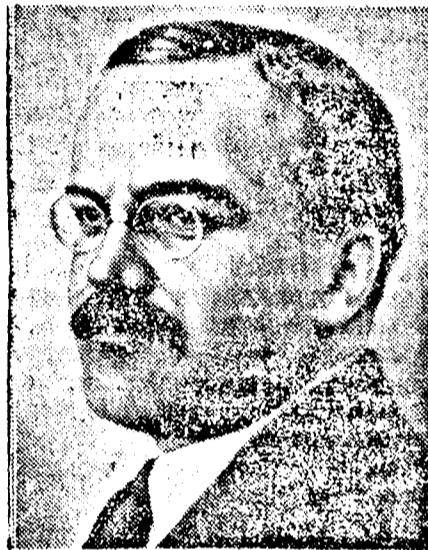
Halála pillanatától kezdve így él közöttünk most már Pázsitny Bonaventura emléke.

A fájdalomérzet mindig önzővé teszi azokat, akik szenvednek miatta. Ezért van az, hogy a gyász első napjának alkotmányán is, amidőn e sorokat írjuk azon a helyen, ahol szinte egy negyed évszázadon át az ő gondolatait tolmácsolta az aradi magyar tömegekhez csaknem minden nagy ünnepnapon a nyomtatott betű, legelső sorban is azt a veszteséget és e veszteségnek azt a nagyságát fájlatjuk, amely Arad magyar társadalmának nagy családját érte e lelkes tanító, e bölcs nap, körültekintő egyházi vezető és mindig, mindenképp fölélt krisztusi értelemben küzdött igaz ember elvesztésével. A minorita templom harangjainak mély gyász-konduálásában annak az ürnek mélységét halljuk visszhangzani, mely egyéniségének elvesztésével közéletünkben utána maradt, hiszen jól tudjuk, napról-napra egyre jobban, mennyire betölthetetlenül marad soraink élén minden hely, melynek gazdája kidől. Pedig a veszteségben sokan, nagyon sokan osztozunk és a gyászvir országokon át szorítja össze a szíveket: ott is, hol a római katolikus Egyház nagy fejedelme székel és ahonnan egykor Pázsitny Bonaventura közzénk hozta hitének világító fáklyáját és hatalmas tudásának gazdag kincsestárát; továbbá ott is, hol lelkes kötelességtudását, fanatikus fajszeretetét az anyanyelv édes igéivel együtt szívta lelkébe, hogy egész tevékeny életét egyformán szentelhesse a hit, a kultúra és a rend szolgálatának. Hitéért, magyarságáért és rendiért apostoli egyszerűségben dolgozott így hatvanhét évet Szent Ferencnek ez a késői, de egész életével mindenképpen mesteréhez méltó, kedves tanítványa és annak a Szent Erzsébetnek lelki derűje aranyozta be minden földi hívságoknál ékebben földi utjait, akinek házáat az ő bölcsességére és tapasztaltságára bízták hívei. Több, mint négy évtizeden át munkált az Ur szőlőjében és akár a Vatikán pompás márványfalai, akár a kis székelly falucskák hallelatag, apró házsorai, akár az aradi minorita rendház tevékeny létezői lüktető helyiségei vették körül: Pázsitny Bonaventura, a nap, a tudós professzor és az ember mindig ugyanaz maradt, Krisztus kötelességtudó, igaz magyar tanítványa és szolgája.

LITVINOV BUKÁSA

Molotovot bízták meg az orosz külügyek vezetésével

A Moszkvai Tass-iroda késő éjjeli hivatalos jelentése szerint Litvinov orosz külügyi népbiztost az orosz népbiztosok tanácsa saját kérelmére felmentette állásától és az orosz külügyek vezetésével a népbiztosok tanácsának elnökét Molotovot bízta meg.

MOLOTOV

A szűkszavú hivatalos jelentésen kívül egyéb részletek még hiányoznak az orosz külügyek teljhatalmú vezetője bukásának okairól és éppen ezért még nem lehet tudni, hogy Litvinov váratlan felmentése az orosz beavatkozási tendencia megerősödését, vagy pedig bukását jelenti.

Az utolsó évek folyamán az orosz külpolitika sorozatos veszteségeket könyvelhetett el az európai diplomáciai csatározások folyamán. A tengelyhatalmak előretörése súlyosan sértette az orosz érdekeket. Különösen súlyos presztizsveszteséget jelentett a Kreml politikája számára Franco tábornok spanyolországi győzelme, valamint

a cseli területek elfoglalása. Az utóbbi évek folyamán már többször kelt szárnyra a hír hogy Litvinov kegyvesztett lett, egyes hírforrások azt is tudni vélték, hogy már le is tartóztatták. Tény, hogy feleségét, aki angol nő, Oroszországban először letartóztatták, majd egy kis faluba száműzték, de Litvinov mindazonáltal az utolsó pillanattig meg tudta tartani pozícióját.

Az oroszországi viszonyokkal ismerős körök tudták, hogy Litvinov több ízben összeütközésbe került Stalinnal az utóbbi évek eseményei kapcsán, de mindannyiszor keresztül tudta vinni álláspontját. Ő volt az, aki bebizonyította Stalinnak, hogy a világforradalom propagálása erősen gyengíti Oroszország nemzetközi helyzetét és a vasakaratu Stalin engedett. A világforradalom szításának programja lekerült Szovjetország napirendjéről. A spanyol benemavatkozási akciók kudarcra, főleg pedig a godesbergi találkozás erősen megingatták állását, de sikerült a bukást kikerülnie. Ez év elején Litvinov hat héten keresztül nem járt hivatalába, mert azt az álláspontot foglalta el, hogy Oroszország, melyet szerinte a nyugati hatalmak cserbenhagytak, tartsa magát távol minden európai paktumtól, ne avatkozzék be az egyes európai államok egymásközötti viszonyába, annyival is inkább, mert a különböző paktumokat és szerződéseket egyik fél sem tartja be. Sikerült is ezen álláspontját diadalra juttatni. Változás csak akkor történt, amikor London megkezdte ismeretes diplomáciai tevékenységét, habár nem lehet tudni, hogy Litvinov az angolokkal való együttműködés ellen, vagy mellett dolgozott.

Litvinov bukása annyira váratlanul jött, hogy azt még néhány perccel a Tass-iroda közleményének kiadása előtt senki sem sejtette. Hiszen arról volt szó még tegnap este, hogy az angol-orosz szövetségi tárgyalásokat május 15-ig befejezik, Litvinov Halifax Jorddal és Bonnet francia külügyminiszterrel Genfben aláírja a megállapodást, majd ellátogat Londonba és Párisba.

Fordulat előtt áll a szovjet-külpolitika?

A Havas ügynökség jelenti: Az a lehetőség, amely szerint az angol-orosz tárgyalások május 15-én Genfben befejezést nyernek, ahol Halifax, Bonnet és Litvinov találkoztak volna, Litvinov lemondásával megsemmisült. Londoni illetékes körökben nem tudják, hogy Litvinov lemondása Nagybritániához való közeledést, vagy pedig Moszkvának Berlin felé való tájékozódását jelenti-e. Az orosz körök, amelyek láthatóan nem rendelkeznek kellő adatokkal Litvinov lemondásának okai felől, vagy teljesen elzárkóznak, vagy pedig azt hangsúlyozzák, hogy Litvinov lemondása nem jelentheti az orosz külpolitika megváltoztatását, mert hiszen ez a külpolitika nem a volt minisztertől, hanem a kormánytól függött. Londonban ezt a magyarázatot inkább hivatalos, mint meggyőző indokolásnak fogadják el. Mindenekelőtt a moszkvai angol nagykövet jelentését várják erről a szenzációs eseményről, valamint Molotov megbízatásának jelentőségéről. Nem lehet

tetlen az sem, hogy a külügyi népbiztosság vezetését Potemkin eddigi helyettes külügyi népbiztosra ruházzák. Mindenesetre az újonnan előállott helyzetről az angol kormány beható tárgyalásokat folytat majd a francia kormánnyal. Az angol kormánykörök máris érintkezésbe léptek De Monzie francia közügyminiszterrel, aki ma Londonba érkezett.

A Havas jelentése szerint Berlinben nem titkollák azt a reményt, hogy Litvinov távozását megzavarhatja azokat a tárgyalásokat, amelyek jelenleg a szovjetkormány és a nyugati hatalmak között folyamatban vannak. A B. Z. am Mittag szerint a bekerítési politika nem sikerült. Ez mindenesetre hasznos a totális államok számára, amelyek között a szívélyes kapcsolatokat még sem bizonyítja jobban, mint az újabb Ciano-Ribbentrop találkozás.

Páris. Az angol-szovjet tárgyalásokban súlyos nehézségek merültek fel. A Matin szerint az angol kormány az angol-francia-szovjet

Nehéz szívvel búcsúzunk tőle, ki lélekben már messzi távozott el körünkből és közöttünk csak az utolsó utra ácsolt, gyászpompás ravatalon pihenő földi porhüvelye maradt. Az erdélyi magyarság régi, tényleges vezetői közül újra elvesztettünk egy férfit, aki a régi főpapok és nagy tanítók hagyományainak képviselője volt a megértésnek és a türelemnek abban a szellemében,

amely a legigazibb kereszténység örök forrása volt és marad továbbra is. Életének példaadását követniünk kell továbbra is, mint követik könnyező, közvetlen tanítványai, mert így, ha el is kellett őt veszteniünk a sors kifürkészhetetlen rendelése folytán, nemes célkitűzéseinek további szolgálatában egyénisége továbbra is munkánk eredményességében fog élni tovább. (I.)

szövetség megkötésére irányuló szovjet-ajvaslatot a jelenlegi formájában elfogadhatatlannak tartja.

Az angol kormány erről a döntéséről 48 óra belüli hivatalosan tájékoztatni fogja Moszkvát. A moszkvai angol nagykövét közölni fogja, hogy London nem hajlandó szavatosságot vállalni a balti államokért de arra kész, hogy kelet-európai regionális jóállást vállaljon. A Matin szerint az angol-szovjet tárgyalások különben is a teljes bizalmatlanság és gyanakvás jegyében folynak. Angol részről ugyanis kételvek támadták a szovjet szándékaival kapcsolatban és egyesek lehetségesnek tartják, hogy

Berlin: „Valami nincs rendben...”

Berlin. A Lokalanzeiger szerint Litvinovnak saját kívánságára történt visszalépése azokban a napokban, amikor London és Moszkva között folyik a nagy játszma, az egész világon nagy visszhangra fog találni.

A lemondással kapcsolatban — írja a lap — nem fogunk találgatásokba bocsátkozni.

Ha azonban azt a minisztert, akinek össze kellett volna fogni az egyezményhez, vagy szerződéshez vezető szálakat, hirtelen visszavonulással vágy től el, akkor a legártatlanabb laikus is megállanítja, hogy ezzel a politikával, vagy ezzel a politikussal valami nincs rendben.

Róma. Az olasz fővárosban is nagy feltűnést keltett Litvinov távozása és politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek az eseménynek. Az első benyomás szerint Litvinov eltávolítása azt jelenti, hogy

Stalin szembe fordult Litvinov egész eddigi politikájával, amely a szovjet számára a küdarcok egész sorát hozta.

Mit is mondott Sztalin..?

Moszkva. (Rador.) A Havas ügynökség jelenti: Itt sem tudják azokat az okokat, amelyek miatt Litvinov lemondott. A hivatalos jelenés csak annyit közöl, hogy Molotovot nevezték ki külügyi népbiztossá. Az előzetes információ szerint Molotov csak ideiglenesen vállalta a külügyi népbiztosság vezetését. Hír szerint Litvinov egészségi állapota tényleg kívánivalót hagy hátra, bár csak 63 éves és mindig erős, egészséges ember benyomását keltette. Arra a kérdésre, vajon változik-e a szovjet külpolitika, mértékadó helyen azt válaszolták, hogy Szovjetország nem olyan állam, amelynek személyes politikája volna, és csak egyetlen politikai irányt követhet: azt, amelyet a kormány és a kommunistapárt küld. Ennek ellenére emlékeztetnek Stalin legutóbbi beszédére, amelyet a kommunistapárt kongresszusán tartott és amikor szemére vetette a demokrata államoknak, hogy a Szovjetet a német birodalom ellen akarták kijáratni, Másrészt nem tartják valószínűnek, hogy Franciaország és Anglia nem találták volna elfogadhatónak a Szovjet ajánlatát a támadó elleni együttműködésre. Litvinovot felhatalmazták München után, hogy kísérletezzen a biztonsági politikával, de mivel az eredmény nem volt kielégítő, lemondott.

Litvinov tulságosan messzire ment...

London. (Rador.) Az angol sajtó hasábos cikkekben számol be Litvinov lemondásáról, de a lemondás okát nem tudja megállapítani. A Times rámutat arra, hogy a lemondás nagy meglepetést keltett Londonban, mert a Moszkva és London között folyó tárgyalások utolsó napjai során semmi jel sem mutatott Litvinov távozására. Molotov állandóan hangsúlyozta a Szovjetunio függetlenségét és erejét és sohasem került szóba a szovjet politika megváltoztatása. Ellenkezőleg, Moszkvában mindig azt hangsúlyozták, hogy a Szovjet továbbra is folytatja ezt a politikát, amely a nyugati hatalmakkal való együttműködést tűzte ki célul. A Times varsói tudósítója azt hiszi, hogy Litvinov tulságosan messze ment a békeliga politikájában. Ennek a feltevésnek támogatására a lap tudósító hangsúlyozza, hogy nem Potemkin foglalta el a megüresedett külügyi népbiztosi állást. A Daily Telegraph azt hiszi, hogy Litvinov eltávolításával Stalin a legdrasztikusabb eszközhöz nyúlt abból a célból, hogy a Franciaországgal és Angliával folyó tárgyalások végül befejeződtek, mert azok elhúzódását helytelenítette.

Elvállalandó új szovjet-kötelezettségek

Páris. (Rador.) Litvinov külügyi népbiztos lemondása óriási feltűnést keltett a francia közvéleményben és most az a kérdés merült fel, hogy vajon lesznek-e következményei a lemondásnak a szovjet külpolitikában? Az Oeuvre azt hiszi, hogy Litvinovnak azért kellett távoznia, mert közeledik a pillanat, amikor

a szovjet háboru esetén csak a küzdelem legvégű óráiban lépne közbe.

de csak azért, hogy Európában a kommunizmust juttassa uralomra

— Viszont a szovjet részéről azt hiszik, hogy Anglia nem valami nagy lelkesedéssel sietne Szovjetország segítségére. Sőt hivatalos szovjet körökben azzal vádolják az angolokat, mintha azok örömmel látnának egy német-szovjet konfliktust.

Páris. A Paris Midj azt a hírt közli, hogy Litvinov valószínűleg Washingtonba kerül szovjet nagykövetnek.

nabb laikus is megállanítja, hogy ezzel a politikával, vagy ezzel a politikussal valami nincs rendben.

Róma. Az olasz fővárosban is nagy feltűnést keltett Litvinov távozása és politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek az eseménynek. Az első benyomás szerint Litvinov eltávolítása azt jelenti, hogy

Stalin szembe fordult Litvinov egész eddigi politikájával, amely a szovjet számára a küdarcok egész sorát hozta.

„Litvinov cunctator“

Varsó. (Rador.) A lengyel lapok azt állítják, hogy Litvinovnak azért kellett távoznia, mert a kollektív biztonsági egyezmények híve volt, ahelyett, hogy kétoldalú egyezmény megkötését erőszakolta volna ki Angliától. Litvinovot különben katonai körökben élesen bírálták és azzal vádolták, hogy elhuzza a tárgyalásokat a nyugati nagyhatalmakkal.

Berlin. (Rador.) A német lapok Litvinov távozását úgy állítják be, hogy az Anglia és Franciaország külpolitikájának zátonyrajutását jelenti. London és Páris úgy látszik nem ajánlottak eleget az oroszok megnyerésére. A Berliner Börsenzeitung hangsúlyozza, hogy Litvinov távozása a jelenlegi válságos időkben nem kedvez Angliának és Franciaországnak.

Kolozsváron

Elhangzott az első halálos ítélet az új büntető-törvénykönyv alapján

Golyóaltali halálra ítélt a kolozsvári büntetőtábla egy elvetemült rablógyilkost

Kolozsvárról telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: Csütörtökön délelőtt hangzott el az országban a polgári bíróság által hozott első halálos ítélet. A halálos ítéletet a kolozsvári büntetőtábla mondotta ki egy rablógyilkossággal vádolt rovottmultu bűnöző fölött. A bűnper előzményei a múlt évre nyulnak vissza. Ugyan is 1938. október 20-án történt, hogy özvegy Kilián Mihályné dús gazdag kolozsvári magánzónót meggyilkolva találták lakásában. A rendőri vizsgálat során kiderült, hogy a minden emberséges érzésből kivetkőzött merénylő több baltacsapással szétverte áldozata fejét,

majd hatalmas értéket kitevő tárgyakat és nagyobb összegű készpénzt zsákmányolt. Egy hónapig tartó nyomozás után a rendőrség megállapította, hogy a kegyetlen módon elkövetett rablógyilkosságot Govor Pál rovottmultu, állampolgársággal nem rendelkező csavargó követte el, akit sikerült is letartóztatni,

Molotov magatartása csak nyugtalaníthatja azokat, akik rossz lelkiismerettel bírnak és kapuról-kapura járnak segítségért. Nekünk — írja a lap — elég azt megállapítani, hogy egy olyan politika képviselője távozik, aki annyi vereséget szenvedett, mint amennyit győzelmet aratott a nemzeti szocializmus.

Litvinov pályafutása

Litvinov Maxim Maximovics 1876-ban Bialostokban született, mint jómodu szülőök gyermeke. Katonai szolgálatának ideje alatt érintkezésbe került a szocializmussal és önkéntesi éveinek lezárása után nem tért már vissza a szülői házhoz, hanem a munkások közötti propagandának szentelte idejét. 1899-ben már aktív agitátor volt az illegális szocialdemokrata párt klievi pártbizottságának. 1900-ban a bizottság többi tagjaival együtt letartóztatják és csak egy és fél év után itélik el 6 évi fegyházra, ahonnan azonban két társával együtt megszökött s külföldre menekült. Külföldön Leninhez csatlakozott és részt vett az orosz szocialdemokrata párt menseviki szárnya ellen folytatott harcban. 1903-ban a párt kettészakadt és Litvinov ahhoz a frakcióhoz csatlakozott, amelynek Lenin volt a vezetője és magát bolseviknek nevezte. Ezután Litvinov visszatért Oroszországba, hogy titokban folytassa a propagandát és az 1905 évi orosz forradalom kitöréséig igen élénk működést fejtett ki.

1905-ben Litvinov Gorkijjal és Krassin-nal együtt részt vett a Novaja Szhisni című újság alapításában, amelynek főirányítója Lenin volt. Amikor Stolipin reakciója erősbödött, Litvinov újból külföldre menekült, de ott is tovább a bolsevikiek érdekében tevékenykedett. 1907-ben egy egész gőzöst küldött Kaukaszba, telve fegyverekkel, a bolsevikiek címére. A háboru előtti években a bolsevikiek képviselője volt a brüsszeli szocialista irodában és a háboru kitörése után is Londonban részt vett ennek a szervezetnek első és második konferenciáján.

Az 1918. évi októberi forradalom kitörése után a szovjetkormány Londonba nevezte ki meghatalmazott képviselőjének. Tíz hónappal később, amikor az antant fegyveres beavatkozást kezdett Oroszországban, Litvinovot letartóztatták és 1919-ben tisztként Lokhart angol ügynök ellenében kicserélték. Oroszországba visszatérve különféle hivatalokat töltött be, egy ideig Esztországban volt követ, majd külügyi népbiztos helyettes lett és 1920-ban a beteg Csicserin helyébe a külügyek vezetőjévé nevezték ki. Ezt az állását mind a mai napig megtartotta. Litvinov 1922-ben részt vett a genuai konferencián és elnöke volt annak a szovjetdelegációnak, amely 1923-ban részt vett az eredménytelen hágai értekezleten. Mint a szovjetek genfi képviselője több ízben is felszólalt a népszövetségi üléseken. Litvinov titkos vágya volt, Londonba menni, mint orosz nagykövét, nem teljesült, mert maga a kormányon lévő munkáspárt utasította vissza. 1927-ben elnöke volt a szovjetdelegációnak, amely Genfben a leszerelési értekezleten vett részt és ott előterjesztette a teljes leszerelésre vonatkozó orosz javaslatot.

Govor Pál kihallgatása során eleinte tagadt, de a bizonyítékok súlya alatt megtört és részletes vallomást tett. Elmondotta, hogy a múlt év áprilisában már egyszer behatolt Kilián Mihályné lakásába és akkor 160 ezer le készpénzt rabolt el a megfélemlített özvegy-asszonytól. A zsákmányt barátnőjével együtt rövidesen elmulatta a rovottmultu bűnöző, aki nek októberben már egyetlen lele sem maradt a rabolt 160 ezer leiből. Ezért elhatározta, hogy újból kirabolja a háztulajdonosnót. Tervét október 20-án hajtotta végre.

A kolozsvári büntetőtábla a csütörtökön délelőtt megtartott tárgyaláson előre megfontolt szándékkal elkövetett rablógyilkosság bűntetteben mondotta ki bűnösnek a vádlottat és ezért az új büntető-törvénykönyv vonatkozó szakaszai értelmében

golyóaltali halálra ítélte.

Az ítélet ellen Govor Pál felfolyamodással élt a Semmitőszékhez.

Ujabb robbanások Angliában

London. (Rador.) A mai nap folyamán újabb három robbanás történt, amelyek következtében ketten megsebesültek. A robbanások pánikot idéztek elő a lakosság körében.

A helyes fogápolásnál kezdődik a szépség!

A nép egységes és nem emelkednek közötte válaszfalak

Calinescu miniszterelnök beszéde a nemzeti gárdák eskütételi ünnepélyén

Bucuresti. A képviselőház palotájában tegnap délután 5 órakor tartották meg a Nemzeti Ujjászületés Frontja gárdaparancsnokainak ünnepélyes eskütételét. Az ünnepélyes eskütétel jelen voltak a nemzeti gárdák tartományi parancsnokai, valamint a nemzeti gárdák vezérkarának tagjai. Gheorghescu tábornok, a nemzeti gárdák parancsnoka, ez alkalommal rövid beszédet mondott, melynek befejeztével Armand Calinescu miniszterelnök emelkedett szólásra.

— Szükségesnek tartottam — mondotta a miniszterelnök, — hogy jelen legyek a gárdák tartományi parancsnokainak ünnepélyes eskütételén, hogy ezzel is kihangsúlyozzam, milyen fontosságot tulajdonítok ennek az új intézménynek. A Nemzeti Ujjászületés Frontja azonos az új rezsimmel. Ez nem olyan párt, mint amilyenre a múltbeli pártok adtak példát. Éppen ezért, nem láthattam ennek a Frontnak ügynökeit falvakon járkálva és demagógikus fogadalmakat téve. Ennek a Frontnak képviselőit sem lehet látni a közigazgatás irodáiban, hogy ott különböző közbenjárásokkal foglalkozzanak.

— A Nemzeti Ujjászületés Frontja — folytatta a miniszterelnök — több egy szellemi mozgalomnál. Az volt a hivatása, hogy megteremtse a nemzeti egység szellemét és ebben a tekintetben teljes sikerrel működött. Az a mód, ahogy az egész ország megmutatkozott az utóbbi időkben — amelyek nehezek és zavarosak voltak — bizonyítéka annak a felfogásnak, amely a közvéleményt uralja és amely állandósult is a közvéleményben. A Nemzeti Ujjászületés Frontjának legfőbb tanácsa sem hasonlítható össze a régi pártvezetőségekkel, amelyekben megtárgyalták az egyéni önző érdekeket, hanem az ország notabilitásainak gyűlékezete, amelyet a parlament híján, szükséges alkalmakkor egybehívunk, hogy ismertessék vele az állam nagy kérdéseit. Ez a tanács az, amelyből a jövőben is egysíteni

fogják az ország vezető szerveit. A Nemzeti Ujjászületés Frontjának nemzeti gárdája sem olyan szervezet, amely hasonló lenne azokhoz, melyeket annakidején a pártok felhasználtak és amelyek keretében az embereket egymás ellen uszították. Miután a Nemzeti Ujjászületés Frontja az ország egyetlen politikai szervezete, gárdájának nincsenek támadó céljai, hogy mások ellen harcoljon, hanem sokkal nemesebb hivatása van: és pedig az a hivatása, hogy polgári nevelést adjon és morális fegyelmet. Nagy vonalakban ez az a hivatás, amelyre megbízatásuk van. Önöknek a parancsnokságuk alatt álló csoportokba be kell vezetni ezt az új szellemet, amelyre az országnak végleges és határozott formában szüksége van és munkásságukkal hozzá kell járulni ahhoz, hogy a kormány segédszervei legyenek, tudomására hozva értékes információk formájában az országban lévő közállapotokat, úgy hogy a kormány kormányzási ténylegesei során felhasználhassa azokat. A továbbiak során az Önök hivatása ezirányban végrehajtani mindazokat az utasításokat és utmutatásokat, amelyeket a központban kiadnak.

— Tábornok ur — fejezte be beszédét Calinescu miniszterelnök, — szükségtelen, hogy megegyezzen hangsúlyozzam azt a teljes bizalmamat, amelyet az Ön hozzáértése és rátermettsége iránt érzek ebben a közügyben. Örömmel hallottam az Ön részéről azokat az érzelmeket, amelyeket ezen nemes ügy iránti odaadásában az összesség nevében kifejezett öfélése, a királlyal szemben. Nem fogok késedelmeskedni, hogy ezen érzelmeket öfélése, a király magas tudomására hozzam. Köszönöm a hozzám intézett szavait és jó munkát kívánok! Egészséget!

A miniszterelnök beszéde után a gárdák tartományi parancsnokai esküt tettek, ugyancsak felelősködtek a gárdák vezérkari és parancsnoksági tagjai.

egy órán át tárgyal. Csütörtökön délután négy órakor Gafencu és kísérete elhagyta Velencét és folytatta útját Belgrád felé, ahová néntek reggel 9 órakor érkeznek meg. A pályaudvaron Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter fogadja román kollégáját, majd a román külügyminiszter szállására hajtattak. Délelőtt 10 órakor Gafencu megijelenik a királyi palotában, ahol beírja nevét a királyi palota vendéglönyvébe. Negyed 11-kor Gafencu és Cincár-Markovics a külügyminisztériumban folytatnak tanácskozást. Délben Gafencu Pál jugoszláv kormányzóherceg előtt jelenik meg kihallgatáson, aki ebéden látja vendégül a román külügyminisztert. Délután Cvetkovics jugoszláv miniszterelnökkel tárgyal Gafencu, míg fél hatkor részt vesz a román—jugoszláv liga ünnepélyes disztyülésén. Este a belgrádi román követség rendez disztyacsorát a külügyminiszter tiszteletére.

Mértékadó délszláv kormányköröktől nyert értesítés szerint a Cincár-Markovicsal és Cvetkovicsal folytatandó tárgyalások anvaga a két állam külpolitikai helyzetét érinti a közelmúlt politikai események következtében elő állott helyzet folytán.

A Press Associated jelenti Bucurestiből: Az angol—román gazdasági tárgyalások tegnap igen nagyfontosságú fordulóponthoz érkeztek el. A Sir Frederik Roos államtitkár vezetésével tárgyaló bizottság megegyezésre jutott a román delegáció tagjaival. A Press Associated szerint az angol—román megállapodás alapján Anglia nemcsak intenzív kereskedelmi árucseretorgalmat létesített Romániával, hanem arra kötelezte magát, hogy a román kiviteli árak számára külföldi piacokat keres. Az angol—román megállapodás Romániának nagyjelentőségű anyagi előnyöket hoz.

Arannyal fizették Brádon a rádiót...

Szerdán délelőtt Gál Miklós brádi rádiókereskedő beállított az egyik aradi ékszerészhez és 20 ezer lej értékű aranyat kínált eladásra. Miután az ékszerészeknek szigorúan tilos ilyen nagymennyiségű aranyat venni, arra kérték az előttük ismeretlen embert, hogy később jöjjön vissza. Amikor a brádi kereskedő visszament az üzletbe, már ott várakozott rá a Banca Nationala és az ügyvédség megbízottja. Gált előállították az ügyvédségre és ügyét áttették a vizsgálóbíróhoz, hogy bűnügyi eljárást indítson a kereskedő ellen a nemesiémek forgalombahozataláról szóló törvény paragrafusainak megfelelően. A kereskedő Dante Gherman dr. ügyvédje útján előadta, hogy egy ismeretlen férfi állított be hozzá Brádon, aki rádiót vásárolt tőle és készpénz helyett arannyal fizetett. Ő jóhiszeműen vette át a rádió ellenértékét, mert nem tudott arról, hogy nem szabad elfogadnia az aranyat. Gherman Dante dr. kifejtette, hogy legfeljebb kihágást képezhet az eset és nem bűnügyet és ezért az aktákat visszakérte az ügyvédség. Az eljárás folvik, a kereskedő azonban szabadon távozhatott az ügyvédségről.

Hivatalos római jelentés Gafencu tájékoztató tárgyalásairól

Román a nem vállalt semmiféle újabb kötelezettséget — Megkötötték Bucurestiben az új angol—román kereskedelemi egyezményt

Róma. (Rador.) A Stefani iroda közli: Azokon a tárgyalásokon, amelyek Gafencu külügyminiszter, Mussolini és Ciano gróf között folytak le, megvizsgálták mindazokat a kérdéseket, amelyek a két országot érdeklik. A megbeszélések a legharatságosabb légkörben, mindkét fél megelégedésére folytak le.

Mielőtt Gafencu elutazott Rómából, nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és közölte, hogy a nagy európai fővárosokban tett utazásának célja tájékoztató jellegű volt, a helyzet teljes ismeretével tér vissza Bucurestibe és semmiféle újabb kötelezettséget nem vállalt. Gafencu a továbbiakban még azt is kijelentette, hogy a különböző országok vezetőivel folytatott tanácskozásai során megállapítható, hogy valamennyi felelős tényleg rendkívül veszedelmesnek tartja az európai civilizáció szempontjából, ha fegyverhez kellene nyulni. Ezt a megállapítást kedvező jelnek tekinti a jövő szempontjából. Végül a külügyminiszter halálát fejezte ki azért a megértő és baráti fogadtatásért, amelyben a római kormány részesítette és azon reményének adott kifejezést, hogy Románia és Olaszország között a kereskedelmi összeköttetés még jobban kimélyül.

Gafencu román külügyminiszter csütörtökön Rómából Belgrád felé vezető útján Velencébe érkezett. Kíséretében volt Zamfirescu római

román követ. A külügyminiszter és kísérete a Danielli szállóban nyitattak lakosztályt. Röviddel Gafencu megérkezése után Velencébe érkezett Raoul Bossy budapesti román követ is, akivel a román külügyminiszter több, mint

Constantinescu pénzügyminiszter római és zürichi utja

Tanácskozáson vesz részt Baselben is Montague Norman-nal és Walter Funk-kal

Bucurestiből jelentik: Mitita Constantinescu pénzügyminiszter és a Banca Nationala kormányzója ma Svájcba utazott, ahonnan Olaszország felé folytatta útját. A minisztert az állomás perronján Calinescu miniszterelnök, a kormány tagjai, valamint az olasz és a svájci követségek képviselői bucsúztatták. Constantinescu pénzügyminiszter részt vesz Baselben a jegybankok konferenciáján és fontos megbeszéléseket folytat Montague Norman-el, az angol bank kormányzójával, valamint Walter Funk német bankkormányzóval és nemzetgazdasági miniszterrel.

A pénzügyminiszter megtekinti a Zürichben május 6-án megnyitott svájci országos kiállítását, majd pedig Rómába utazik. Ide a minisztert Gianini nagykövet, annak az olasz bizottságnak az elnöke hívta meg, aki legutóbb olasz részről az olasz—román kereskedelmi tárgyalásokat levezette. Mitita Constantinescu május 12—13-án tartózkodik Rómában.

„URANIA-PREMIERMOZGO“ TEL.: 12—32
Az eddig készült legeredetibb expediciós dzsungelfilm!
„Az őserdők királya“ 5. 7. 15. 9. 50

Litvinov, az áldozat

Az orosz problémával a nyugati államok sajtója az utóbbi napokban Litvinov lemondását megelőzően is bőven foglalkozott. Most pedig, hogy az orosz külügyi népbiztos eltávozott a szovjet külügyi intézésének éléről, újból felmerült a kérdés: mi történt a kulisszák mögött a szovjet és a nyugati nagyhatalmak között lefolytatott tárgyalások során. Mert kétségtelen, hogy Litvinov bukása ezekkel a tárgyalásokkal, illetve az említett tárgyalások jelenlegi helyzetével, a szovjet szempontjából bekövetkezett sikertelenségével áll összefüggésben.

A sajtó most megállapítja, hogy azok a feltételek, amelyeket a szovjet kormány a párisi és londoni szovjetnagykövet útján a francia és az angol kormány elé terjesztett, sokkal súlyosabbak, mint azt a nyugati hatalmak négy héttel ezelőtt feltételezték. A tárgyalások első szakaszában ugyanis, mintha Anglia és a Szovjetunió között nem is volna lényeges véleménykülönbség a szovjet-orosz segélynyújtás módozatait illetően s csupán Lengyelország és Románia fenntartásai hátráltatták az azonnali megállapodást. Később azonban kiderült, hogy a Szovjetunió Lengyelországgal és Romániával szemben előzékenységet tanúsított, és kész volt pontosan annyi és olyan segélyt nyújtani, mint amilyent adott esetben Varsó vagy București kér. Annál határozottabban ragaszkodott azonban mindama kérdések tisztázásához, amelyek közte és Anglia között zavarják a megértést.

Anglia tulajdonképpen nagyon felületés derüléssel közeledett Moszkvához, holott Sztalin beszéde a moszkvai kommunista pártnapon nem volt félreérthető s eléggé elárulta a szovjetek bizalmatlanságát a nyugati hatalmak politikájával szemben. A Kreml nem felejtette meg el a müncheni konferenciát s ma már csak nagyon magas és komoly biztosítékok ellenében hajlandó Európa politikájába beavatkozni. Már az a tény is, hogy a szovjet Chamberlaini védelmi arcvonal-javaslatára egy konferencia-egybehívás ellenjavaslatával felelt, eléggé mutatja, hogy a Szovjetunió nem hajlandó magát az angol békepolitikának vakon feláldozni, hanem a maga módján értelmezi a békepolitikát s szigorúan tisztázni kívánja a kölcsönös kötelezettségeket. Litvinov indítványát, mint ismeretes, nem fogadták el. Nos, a szovjetek akkor látszólag nyugodalommal vették tudomásul javaslatuk elvetését, viszont nap-nap mellett egyre szívesebben terelik a diplomáciai tárgyalásokat az elvetett javaslat megvalósítása irányába.

A Szovjetunió kormányfői arra gyanakszanak, hogy Anglia a szovjetsegítséggel csupán a maga Lengyelországban és Romániában vállalt kötelezettségein akar könnyíteni. Sztalinnak az a véleménye, hogy Anglia és Franciaország már Münchenben a Szovjetunióra próbálta rászítani Németországot. Ez ugyan nem sikerült, de a londoni és párisi államférfiak Sztalin véleménye szerint valószínűleg még ma is nyugatról kelet felé akarják elterelni Hitler támadó szándékát, hogy így a háború főtérhét a Szovjetunióra hárítsák át. A Szovjetunió ezért nem elégszik meg általános igérettel, hanem határozott biztosítékokat követel.

A Szovjetunió biztosra veszi, hogy a katonai együttműködés érdekében Anglia és Franciaország előbb-utóbb teljesíti követeléseit. S e követelések közt olyanok is szerepelnek, melyeknek közvetlenül nincs is közük Európához. Moszkvában ugyanis azzal számolnak, hogy egy európai háború kitörése esetén elkerülhetetlen a japán—szovjet-orosz összecsapás is. A szovjetkormány ezért csak abban az esetben hajlandó az európai demokráta hatalmak oldalán felvonultatni haderejét az európai hadszínterekre, ha ezek a hatalmak viszonzásul a Szovjetuniót a távolkeleten részesítik katonai segítségben. A szovjet Londonba és Párisba küldött ellenjavaslata állítólag egy ilyen távolkeleti s a japán támadó szándékokat ellensúlyozó angol—

francia—szovjet-orosz együttműködésre vonatkozik. Mióta a Szovjetunió nagyhatalomnak érzi magát, rendíthetetlenül az ad-sza-nesze elvét követi. Moszkva azokat a biztosítékokat, amelyeket a nyugati hatalmak neki Európában juttatnának, nem tekinti megfelelő ellenértéknek a Kelet-Európában nyújtandó katonai segítségért, s így ott kéri a kölcsönös biztosítékok teljes kiegyenlítését, ahol könnyebben sebezhető: Kelet-Ázsiában.

London számára ez a kívánság kellemetlen meglepetés. Anglia ugyanis szentül azt hitte, hogy a Szovjetunió mindenképpen hálás lesz a nyugati hatalmaknak, amiért kiragadják München óta elszigetelt helyzetéből. De a csalódáson túl Angliának minden oka meg is van arra, hogy a szovjet-orosz kívánságokkal elégedetlen legyen. Egy távolkeleti lekötöttség ugyanis komoly következményekkel járna. Megtörténhetik ugyanis, hogy Európában az utolsó pillanatban sikerül elhárítani a háborús veszélyt, Japán s a Szovjetunió között azonban mégis megtörténik a fegyveres összecsapás. Ez esetben Angliának olyan érdekekért kellene sikraszállnia, melyekhez közvetlen köze nincs.

A nyugati lapok érdekes módon szembesítik a Szovjetuniót s Angliát az elkövetkező lehetőségekkel. Ha Európában tényleg háborúra kerül a sor, abban a pillanatban Angliának és Franciaországnak engednie kell s a Szovjetunió megkapja mindazt, amit ma kíván. Egy békülékenyebb helyzet

Első minőség

azonban Angliát elutasítóbbá teheti a moszkvai feltételekkel szemben. Ez esetben csak nagyon nehezen kerül majd sor az angol—szovjet-orosz meg egyezésre, bár kétségtelen, hogy szorult helyzetében sem Anglia, sem Franciaország nem utasítja többé vissza olyan könnyen a londoni és párisi szovjetkövetek előterjesztéseit.

Litvinov a jelek szerint túl engedékenynek mutatkozhatott Angliával szemben, a szovjet kormány, illetve Sztalin pedig ki akar tartani az eredeti követelések mellett és ennek a politikának tudható be az, hogy Litvinovnak távoznia kellett.

Ezernél többen jelentkeztek Aradon állampolgárságuk rendezése érdekében, de kevesen tudják a törvény által megkövetelt iratokat beszerezni és ezért csak 26 kérvény érkezett a városhoz

A város közigazgatási szolgálatánál tovább folynak az állampolgári névsorból kimaradtak összeírását elrendelő miniszteri rendelet végrehajtásának munkálatai.

Százával keresik fel a közigazgatási osztály tájékoztató szolgálatát a rendezetlen állampolgárságú aradiak és becslés szerint az eddigi jelentkezések száma már meghaladja az ezret. A nagy érdeklődés azonban ugylátszik — sajnos — csekély gyakorlati eredménnyel jár, mert a tájékoztató szolgálat megállapítása szerint csak elenyészően kevés azoknak a száma, akik vagy már rendbenlévő iratokkal jelentkeznek, vagy megállapítható módon eleget tudnak tenni a törvényes követelményeknek.

Legtöbb esetben hiányzik valamilyen irat és a hiányok között is leggyakrabban az illetőség bizonyítása körül mutatkoznak hiányosságok. Nagyon sok olyan jelentkező áll tehát teljesen a törvényi intézkedéseivel szemben, aki egyébként minden követelménynek megfelelne, de nem tudja igazolni az illetőséghez szükséges közteherviselési részesedést.

Gondosan átvizsgálják minden iratot és megadják a kellő felvilágosításokat a közigazgatási ügyosztály tájékoztató szolgálatát végző tisztviselők, de erejükkel meghaladó feladat minden érdeklődésnek a leggyorsabbban való kielégítése. Ugy dr. Stoici Lazar hivatalfőnök, mint Ciurba Leontin mindent megtesznek a munka gyorsítása érdekében, de ennek ellenére is lassan halad a munka, hiszen az idő halad, május tizenötödikén már véget ér a jelentkezés lehetősége. Természetesen szó sem lehet arról, hogy a két, alaposan igénybe vett tisztviselő fokozni tudná munkateljesítményét, hanem inkább

aziránt merült fel óhaj, hogy a munkára kijelölt tisztviselők számát növeljék.

Kérdést intéztünk dr. Craznic Eugenhez, a közigazgatási ügyosztály főnökéhez, aki ismételtelen kijelentette, hogy ugy maga, mint a vezetése alatt álló szolgálat mindent megtesz a közönség alapos és lehetőleg gyors tájékoztatására. Már a tájékoztató szolgálat megszervezése is olyan körültekintésről tesz bizonyosságot, ami bizonyosság arról, hogy a közigazgatási ügyosztályt őszinte jóakarat vezeti. Mivel azonban előreláthatólag a munka ütemének fokozására nem kerülhet sor, Craznic Eugen dr.

ezuton közli az érdekeltekkel, hogy ha nem tudnak idejében beszerezni összes irat-

taikat, akkor is feltétlenül nyujtsák be kérvényüket, amelyben jelentkezésük tudomásulvételét kérik

azzal, hogy rámutatnak az iratok beszerzésével kapcsolatos egyéni helyzetre és közlik, hogy a szükséges iratokat utólag adják be. Ezzel az érdekeltek mindenesetre gondoskodnak helyzetük igazolásának bejelentéséről.

Eddig különben mindössze 26 kérvény érkezett be a város iktatóhivatalához,

mert a többi, sokszáz jelentkező ezideig nem tudta beszerezni a kérvény mellékleteiként elírt iratokat.

Fiatalszatmári fiuk titokzatos eltűnése

Három hét alatt ez a negyedik titokzatos eltűnése

Szatmár. Az elmúlt héten megírtuk, hogy Szatmáron egymást követik az eltűnések. Rövid három hét alatt negyven jelentették a rendőrségen, hogy kiskorú fiuknak nyoma veszett. Előbb Demeter Béla, Lukács István és Nógrádi Béla 15—17 éves fiatal fiuk tűntek el egymásután a városból és azóta sem sikerült nyomukra akadni. Most újabb eltűnést jelentettek a rendőrségen. Szatmári Zoltán 15 éves fiu, aki a Dácia-kávéházban volt cukrászsegéd és aki Szatmári Gézának, a Dacia üzletvezetőjének gyermeke, azzal ment el otthonról, hogy a lakásukhoz közeli Jelinek-strandra megy csónakázni. Tíz lejt kért erre a célra édesanyjától, majd úgy ahogy volt, rövid nadrágban és kis felöltőben eltávozott. Azóta sem tért haza. Szülei két napig várták, hogy hazajön, közben mindenfelé érdeklődtek iránta, felkutatták az egész strandot, de csak annyit sikerült megtudniok, hogy a fiu fürdőtrikóban egy csónakba szállott. Ruháit azonban sehol sem találják. A szülők szerint Szatmári Zoltán sohasem maradt ki otthonról, jóviseletű, szerény gyermek volt és attól tartanak, hogy eltűnése bizonyos kalandosvéru, meggondolatlan fiatal fiuk rábeszélésével van kapcsolatban.

CORSO-MOZGO 5, 7.15, 9.15

„A FEKETE SAS”

II-ik rész. Szébb, izgalmasabb, mint az első rész.
Bravuros cselekmények, izgalom és szerelem.
Paramount híradó.

Ma temeti Arad magyarsága az elhunyt Pazsitny Bonaventura dr. minorita tartományi rendfőnököt

Pacha Agoston dr. megyéspüspök végzi a szertartást nagy papi segédlettel — Impozáns részvét-megnyilatkozások — A bucaresti pápai nuncius részvétávirata

Kegyeletes alapítvány létesül Aradon az elhunyt főpap emlékezetére

A hajnali csöndben, mély hangon kondul a minorita templom nagy harangja... A könnyű tavaszi szél fekete lobogót lenget a templomtoronyon. — A minorita-rendnek nagy halottja van, — a szerzetes-testvérek az éjszakán át virrasztottak... A város római katolikus társadalma és a minorita szerzetes-rend az ősi erdélyi minorita rendtartomány 67.ik főnökét, dr. Pazsitny Bonaventurát gyászolja.

Szerdán éjszaka 2 óraker, amidőn az ősz rendfőnök, anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna, a haláltusában elfáradtan örökre megpihent, a rendház sötétbe-vesző folyosóin suttozva repült végig a hír:

— „A rendfőnök ur meghalt...”

A szerzetes-testvérek, akik virrasztottak, sziveikben reszkető bánattal, a meghatódottságtól elhomályosult szemmel léptek a halottas ágyhoz és felszongott az ősi, keresztény halottat sirató zsoltár: „Lux perpetua luceat ei...”

A ravatal gyászpompája

Egyszerű szerzetesruhába öltöztetett tetemét koporsóba emelték és még éjszaka felravatalozták a Minorita Kulturház kápolnájában. A halott rendfőnök nyitott koporsója felett a kereszt, a kápolna díszre csak két pálma, néhány homályosan világító gyertya. A szerzetes-ravatal egyszerűségében is méltóságteljes.

A nyitott koporsóban pihenő nagy halott lábaihoz már kora reggel egy hívő remegő keze helyezte az első gyöngyvirág-csokrot. És a déli órákig már mellig betakarta a virág-szemfedő a halott rendfőnök koporsóját. Egyszerű kis virág-csokrok, — olyanok, mint akik hozták: szerények, mint azok, akiknek nem volt pénzük díszes koszorúra. De mégis szebbek, mint a legrágább virágkoszorúk, mert a mélységes szeretet és hála szórta rá a hófehér szemfedőre.

A koporsó előtt imzámoly. Itt térdepel mindig egy szerzetes-testvér, aki rózsafüzért morzsol és halotti zsoltárt suttoz a halott rendfőnökért, a kedves testvérért, a megértő barátért...

Alapítvány Pazsitny Bonaventura dr. emlékezetére

Déli fél 12 óra.

Az aradi római katolikus egyszakos tagjai dr. Lakatos Ottó plébánossal és dr. Széll Lajos egyházközségi elnökkel az élén rendkívüli megbeszélésre jöttek össze valamennyien a plébániahivatalban, ahol a minorita-rend tagjainak a legmélyebb részvétük fejtezték ki. Ezután megbeszéléseket folytattak a péntek délutáni temetésre vonatkozólag és egyhangulag megállapodtak abban, hogy dr. Pazsitny Bonaventura rendfőnök emléke-re pályadíjat alapítanak, amelynek elnyerésére a római katolikus gimnázium növendékei minden esztendőben pályázhatnak. A pályadíj tárgyát későbbi időpontban, — a temetés után, — határozzák meg.

Dr Széll Lajos, az aradi római katolikus egyházközség vezetősége nevében a sajtó útján hívja fel a város rom. katolikus vallásu háztulajdonosait, hogy dr. Pazsitny Bonaventura rendtartományi főnök elhunytá alkalmából sziveskedjenek házaikra gyászlobogókat kitűzni és a temetési szertartás befejezéséig kitűzve tartani.

A plébánia irodájában eközben a délelőtt elkészült gyászjelentéseket címezték, — belföldi és külföldi egyházi, társadalmi előkelőségek, egyesülésekhez viszi el a gyászkeretes szöveg a hirt az erdélyi minorita rendtartomány nagy veszteségéről. Az aradi minorita rendház által kiadott gyászjelentés szövege a következő:

Az aradi minorita rendház és az erdélyi Szent Erzsébetről nevezett minorita rendtartomány tagjai fájdalmas lélekkel tudatják,

hogy szeretett és érdemekben gazdag rendfőnökük

DR. PAZSITNY BONAVENTURA

az erdélyi, szent Erzsébetről nevezett minorita rendtartomány főnöke, volt római magyar gyóntató.

a hajdóklók szentségének ájtatos felvétele után f. hó 4-én, hajnali 2 óraker, rövid, de kínos szenvedés után életének 67.ik, szerzetesi fogadalmának és áldozópapságának 43.ik évében visszaadta jó lelkét Teremtőjének.

Boldogult főnökünket a Minorita Kulturház kápolnájában ravataloztuk fel s onnan május hó 5-ikén, délelőtt fél 10 óraker a koporsóbetéti szertartás után átszállítottuk a templomba s ott 10 óraker tartjuk jó lelkéért az ünnepléses engesztelő szentmiseáldozatot.

A temetési szertartást május hó 5-ikén, délután fél 6 óra kezdettel fogjuk végezni s azután utolsó útjára kísérni és a felsőtemetőben lévő rendi sírunkban örök nyugalomra helyezni.

Jó lelkét Jézus irgalmas szeretetébe ajánljuk!

Arad, 1939. május 4.

Ugyancsak a déli órákban jelent meg a minorita rendházban dr. Pașcuțiu Sever városi főorvos, aki hivatalos minőségben állapította meg a rendfőnök elhunytát és dr. Borsos Béla háziorvos által kiadott halotti bizonyítványt és a személyes vizsgálat alapján kiállította a halotti bizonyítványt és a temetésre vonatkozó engedélyt.

Dr. Pacha Agoston megyéspüspök temeti az elhunyt rendfőnököt

Az erdélyi minorita rendtartomány főnökének halálhíre telefonon és táviratokban röppent szét először az országban és külföldre, így az aradiakon kívül, a csütörtöki nap folyamán főképpen egyházi részről érkezett sok részvétnyilatkozat.

Déli fél 1 óraker a temesvári püspökség hívta fel az aradi minorita rendházat és bejelentették, hogy dr. Pacha Agoston megyéspüspök, — aki főpásztori körutja során Radnán vette a halálhírt, — pénteken délelőtt 2 óraker érkezik Aradra, hogy dr. Pazsitny Bonaventura örök nyugalomra helyezési szertartását személyesen végezhesse.

A részvétáviratok jelenleg is állandóan érkeznek a plébániára. Távirat útján az első részvétnyilatkozó volt Cassulo Andrea bucaresti pápai nuncius, aki a következő szövegű részvétnyilatkozatot küldte:

Padre Secretario dei Conventuali

Arad.

„Aprendo con vivo rammarico la morte del padre Provinciale, esprimendo sincere condoglianze, benedico tutti e prego”

CASSULO.

A távirat magyar fordítása a következő:

„A provinciális atya haláláról mély megilletődéssel értesültem, őszinte részvétemet fejezem ki, megáldom mindnyájukat és imádkozom.”

Táviratot küldött még a nagyváradi premontrai kanonokrend főnöke Szilágyi Dózsa is, aki részvétnyilatkozata mellett bejelentette még, hogy pénteken délelőtt érkezik Aradra a rendfőnök teme-

tésére. Ezenkívül Siebig Frigyes pápai kamarás, lippai plébános küldött még táviratot, amelyben feltárta, hogy a minorita rendet ért nagy gyászban őszinte lélekkel osztozik.

A részvétnyilatkozatok

Az aradi plébániahivatalban személyesen az első között jelent meg még az evangélikus egyház képviselőiben dr. Palágyi Jenő, Dénes Béla lelkész és Schäffer Ferenc, akik az aradi evangélikus társadalom osztatlan részvétét tolmácsolták. Fischer Aladár a római katolikus főgimnázium tanárikara és növendékei nevében, Pánits Pál és Hentschel István a Kolping ifjusági egyesület nevében, a zárda és konviktus, az aradi sajtó képviselői, ezenkívül minden aradi kulturális, hitbizalmi, társadalmi egyesület képviselője imát mondott dr. Pazsitny Bonaventura ravatalánál és mély gyászban a rendház tagjaival való együttérzést nyilvánította.

Mélyen megható volt az iskolágyerekek özönlése az elhunyt lelkipásztor ravatalához. Az apró elemiiskolás gyerekek könnybeborult szemmel térdeltek a ravatal előtt, hogy imát mondhassanak a „rendfőnök bácsi” lelki üdvéért.

— „A rendfőnök bácsiért”, aki annyi simogató szót, cukrot, szentképet osztogatott még néhány nappal ezelőtt is, de most örökre elhallgatott...

Az esti órákban Suciu dr. görögkeleti archimandrita jelent meg a minorita rendházban és a részvétét nyilvánította: Pazsitny Bonaventura dr. rendfőnökhez régi barátság fűzte. Halála mély meghatódottságot váltott ki a görögkeleti papság körében is, ahol a kivételes kulturájú főpapot mindig tisztelték.

A görög szertartású római katolikusok nevében Popa Iosif esperes személyesen tolmácsolta a görög katolikus hívek megrendülését és részvétét. Popa Iosif esperes hosszan elbeszélgetett a minorita-rend tagjaival és csak az esti órákban hagyta el a gyászborult minorita rendházat.

Tegnap este érkezett meg dr. Gruber Ernő teológiai rektor is, aki a nagybányai hittudományi főiskolát, — amelynek valaha az elhunyt volt az igazgatója, — képviseli a temetésen.

Csütörtökön délután a Szent Antal énekhar és az éjjeli órákig a Kolping ifjusági egyesület tagjai álltak diszörséget és imádkoztak a Minorita Kulturházban lévő, megható egyszerűségű ravatalnál. — Az esti szürkületben is minden órában megkondultak a harangok, amelynek mély zengése emlékeztetett: Aradon, — hosszú idő óta először, — az ősi erdélyi minorita-rend főnöke fekszik a ravatalon...

Koszorumegváltás, — szociális célra

Az elhunyt dr. Pazsitny Bonaventura, a társadalom és kultúra fáradhatatlan harcosa csak akkor látta el, — szemében olyankor villant fel a végtelen szeretet, amidőn az apró gyerekek fejét megsimogathatta... Különös figyelemmel kísért mindig az elhagyatott gyermekeket támogató társadalmi egyesületek munkáját. Az egészséget és anyagiakat nem kimélve mindig csak adott, adott...

Most, amikor a halál örök árnyéka borított szemére, már nem tud segíteni földi javakkal. — Nem volna gyönyörű gondolat, ha most mindazok, akik mélységesen gyászolnak, az elhunyt rendfőnök szellemében cselekednének?...

A virág elhervad. A pénz, amit a halottakért virágban áldozunk a siron hervadó virágokkal elenyészik. De ha a koszorukra szánt összeget, — ami valószínűleg az elhunyt óhajta is volna, — az immár hírneves aradi gyermeknyaraltatás céljaira adományozná mindenki, olyan jelentős összeg gyűlhetne össze, amely sok szegény, vézna gyermeknek juttatna ezen a nyáron napfényt és jó táplálékot. — A koszorumegváltás eszméje rokonszenves, épen ezért, célravezető és az elhunyt főpap egyéniségéhez a legméltóbb az volna, ha Pazsitny Bonaventura dr. te- metésére szánt koszoruk összegét az aradi Szociális Misszió Társulat gyermeknyaraltatási pénztárához juttatná el mindenki.

A gyermekvédő egyesület bizonyára végtelen örömmel nyugtázná az elhunyt rendfőnök koszo- ruinak megváltási összegét.

Teleki kijelentette, hogy nem kötött semmilyen egyezményt Berlinben

A magyar miniszerek köszönőávirata Hitlerhez

Berlin. Gróf Teleki magyar miniszterelnök Németországból való elutazása után lelkes hangú köszönő táviratot intézett a Führerhez, a németországi fogadtatásért.

Teleki miniszterelnök egyébként nyilatko-

zott németországi látogatásáról a Magyar Távirati Iroda tudósítójának. A miniszterelnök elragadtatással nyilatkozott berlini útjáról, kijelentette ugyanakkor, hogy semmilyen egyezményt nem kötött Berlinben.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félév 420 „ || Egy hónapra 70 „

KÖZHELY

Irt: LAKATOS LASZLÓ

Megálltam a párisi Pont Neufon és bemutattam őket egymásnak

— Ez a Szajna — mond'am és kezemet udvarias leugrálással megemeltem a folyó felé.

A hídön egy fiatalember állt, aki először volt Párisban. Viszonyt nem tudott csodálkozni. Vannak ilyen emberek, akik nem tudnak sem csodálkozni, sem imádkozni. Ezek közé az emberek közé tartozott ez a fiatalember.

A Szajna ezt nem tudta. Nyugodtan folydogált. Ezüstszürke volt Gyöngyöri tavasz dél volt, amikor Párisban mindenki úgy adja magát, amilyen. Az emberek itt egyszerűek és a Szajna sem igényezett többet mutatni. Egy szóval sem mondta, hogy ő a Nilus. Sokáig néztem és nem láttam benne egyetlen krokodilust sem. De még karcsu halókat sem vett a hátára, vagy festői birkákat. Nem szórta meg felületét sem lus a falevelekkel, sem idages vízbogárakkal. Olyan volt, amilyen volt. Seine a la nature volt. Szép volt és örökkévaló volt.

— Nos? — kérdeztem a fiatalembertől.

— Hát igen... — mondta. — Szép. Csak tudia, az ember már annyit hallott róla és amikor végre meglátja, kicsit olyan, mint egy közhely.

— Mint kicsoda. kérem? Nem hallottam.

— Mint egy közhely.

...ezért állok most önök előtt, elnök ur és esküdt uraim. És kérem felmenésemet. Mint láthatják, teljesen ártatlan vagyok benne, hogy akkor azt a fiatalembert áttemeltem a híd karfáján. És lelettem. A Szajnába.

— Emlékkünnepélyek I. Carol király emlékeztetése. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi miniszter távirati rendeletet küldött a tanfelügyelőségekhez, hogy a megyei székhelyeken május 10-én I. Carol király születésének századik évfordulója alkalmából ünnepségeket rendezzenek. Ezeket az ünnepségeket a színházban, vagy pedig nagy befogadóképességű termekben tartásák és ezek keretében méltassák I. Carol királynak, a román dinasztia megalapítójának történelmi érdemeit.

— Az anami császári pár Franciaországban. Párisból jelentik: Az anami császár és felesége rövidesen látogatásra Franciaországba érkeznek.

— Colonna herceg Horthy magyar kormányzónál. Bucurestiből jelentik: A magyar fővárosban tartózkodó Colonna herceg, Róma kormányzója ma délelőtt farsangmunkát a budapesti gyógyfürdőket, majd déli 12 órakor kihallgatáson jelent meg Horthy magyar kormányzó előtt, aki feleségével együtt ebédre látta vendégül a herceget.

— A lengyel nagykövet Bonnet külügyminiszternél Párisból jelentik: Bonnet francia külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta a lengyel nagykövetet.

— WEYGAND TÁBORNOK BUCURESTIBE JÖN. Ankarából jelentik: Massigli ankarai francia követ vacsorát adott Weygand francia tábornok isztületere. A vacsorán megjelent három török miniszter, valamint a lengyel román, a görög és az iráni követek is. Weygand tábornok holnap Isztambulba utazik, ahonnan Bucurestibe folytatja útját.

— Göring San Remoból Spanyolországba készül. Berlinből jelentik: Göring vezértábornagy tegnap délután különvonattal elhagyta Berlint és ma este rövid tartózkodásra San Remo-ba érkezik. Valószínűnek látszik, hogy Göring marsall rövidesen Spanyolországba utazik, hogy résztvegyen a madridi nagy díszfelvonuláson.

— Meghalt Gröner Vilmos német tábornok. Berlinből jelentik: Gröner Vilmos tábornok volt birodalmi véderőminiszter csütörtökön Berlinben elhunyt. Az elhunyt államférfi 1923-ban lépett be a birodalmi kormányba mint közlekedésügyi miniszter és 1932-ben mondott le a véderőminiszteri.

— Félévi kivándorlást-zárlat Boliviában. Lausanéból jelentik: A zsidó kivándorlást intéző bizottság értesítést kapott arról, hogy a boliviái kormány hat havi időtartamra felfüggesztette a zsidók bevándorlásának engedélyezését.

— Mükincseket találtak a dobrudzsai ásások során. Bucurestiből jelentik: Dobrudzsában rendszeres ásások következtében régészeti értékkel bíró görög és római városromokra bukkantak és művészeti értékű szobrokat, valamint görög és római feliratu táblákat, továbbá régi pénzeket és érmekeket találtak. A közelítővőben Abritusban, Dobrudzsza déli részében, premilitárisok bevonásával tovább folytatják az ásásokat és további mükincseket remélnék találni.

— Lakásrendelet Németországban a zsidók részére. Berlinből jelentik: A lapok közlik, hogy a német birodalmi kormány törvényt hozott, amely elrendeli, hogy azok a zsidók, akik nem akarnak, vagy nem tudnak az országból kivándorolni, május 4-től kezdve zsidók házaiban helyezendők el. A rendelet szerint ezt a német hatóságok kötelesek mindenütt messzemenően elősegíteni. Lényeges része a törvényrendeletnek, hogy ezentúl zsidók csak zsidókkal köthetnek lakbérleti szerződéseket.

Öszinte

Az unalmas vendég távozásakor így szól a házlahoz:

— Ó, ne fáradjanak azzal a kikíséréssel! Magam is kitalálók.

— De hiszen ez nem fáradság nekünk, hanem élvezet.

— Szabadiábra helyezték a valutacsempészés vádjai miatt letartóztatott temesvári bankigazgatót és tisztviselőt. Temesvárról jelentik: Megirtuk, hogy a temesvári hatóságok valutacsempészés vádjával letartóztatták Domoncos Oszkár bankigazgatót és Tapper Antal banktisztviselőt. Tekintettel arra, hogy mindketőjüknek állandó és bejelentett lakhelyük van és hogy szokásból nem kell tartani, úgy Domoncos Oszkárt, mint Trapper Antalt szabadiábra helyezték.

— Békely László kitöltötte büntetését. Nagyváradról jelentik: A múlt év őszén a kolozsvári katonai bíróság hathavi fogságra ítélte Békely Lászlót, a nagyváradi „Magyar Lapok” szerkesztőjét. Békely most kitöltötte büntetését és újra elfoglalta helyét a szerkesztőségben. Fogsága alatt írással foglalkozott és befejezte egy drámáját, mely az erdélyi társadalmi életből meríti tárgyát.

— Agyonlőtte üldözőjét a szökevény csendőrtizedes. Nagyváradról jelentik: Az élesdi csendőrörzs elrettette a nagyváradi ügyészségnek, hogy Androne Constantin csendőrtizedes megszökött posztjáról. A katonaszökevényt a csendőrok üldözőbe vették és az üldözésben a csendőrok segítségére volt a lakosság is. A szökevény csendőr Galatel község határában agyonlőtte Visca Florian földművest, akinek holttestére később akadtak rá egy bokorban. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását. A szökevénytelték a csendőrszárnyparancsnokságnak és most hajtóvadászot rendeznek a gyilkos szökevény után, Androne még nem sikerült elfogni, de a csendőrség már nyomában van a vakmerő gyilkosnak.

— Ut román napilap indul Temesvárott. A „România de Vest” című napilap, amely nyolc hónap előtt indult meg, tegnap beszűntette megjelenését. A lap folytatásaként a jövő hét folyamán nyolccoldalas ut román napilap indul meg, amely elsősorban a temesi helytartóság területén lakó román lakosság gazdasági és kulturális érdekeit lesz hivatott szolgálni.

— Marólugot ivott egy aradi munkás. Csütörtökön, a kora délutáni órákban az Avram Iancu-tér iárokélti arra lettek figyelmesek, hogy egy eszméletlen férfi fekszik az aszfalton. Azonnal a mentőkért telefonáltak és azok a központi kórházba szállították az ismeretlen akiről megállapították, hogy nagyobb mennyiségű marólugot ivott. Az életunt állapotba annyira súlyos, hogy egyelőre nem tudták eszméltre téríteni. A rendőrség megállapította, hogy az életunt Werezcki Lajos, 24 éves szolgaleány, aki az egyik aradi vendéglő alkalmazásában állt. Teltének oka egyelőre ismeretlen.

Jejegesek

— Kérek két állóhelyet, lehetőleg egymás mellett.

— MEGNYILT A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPKÖZSÉG BUCURESTI IRODÁJA. Bucurestiből jelentik: A Romániai Magyar Népközösség bucaresti-i irodája megkezdte működését. Az irodát dr. Mikó Imre és Ismertevü fiatal ügyvéd, a Nemzeti Üllászületés Frontja legfőbb tanácsának tagja vezeti. Ez az iroda, amely a magyar sajtóval, valamint a hatóságokkal állandó összeköttetést tart fenn, minden közérdeklő ügyben készséggel áll a magyarság szolgálatára. A Romániai Magyar Népközösség fővárosi irodájának címe: dr. E. Mikó, membru in Consiliul Superior National al F. R. N. Bucuresti, Calea Victoriei 128a. et. II.

— Itélet a Pécsi-ügyben. Itéletet hozott a törvényszék egy régen húzódó pereskedési ügyben. Pécsi Zoltán dr. volt aradi orvos fiára a strandon ráugrott egy Kassai Sándor nevű egyetem hallgató. Az orvos az eset után súlyosan bántalmazta a fiatalembert, aki súlyos sérüléseket szenvedett és aki 500 ezer leles kártérítési keresetet indított az orvos ellen az elszenvedett bántalmak és annak hosszú időn keresztül látható nyomai miatt. A törvényszék az orvost 3000 lei fő, 2000 lei mellékbüntetésre ítélte és ezer lei kártérítés megfizetésére kötelezte.

— Dr. Mikó Imre eljegyzése. Ifj. dr. Mikó Imre ügyvéd a Nemzeti Üllászületés Frontja legfelsőbb igazgatótanácsának tagja, a Magyar Népközösség bucaresti-i irodájának vezetője, dr. Mikó Lőrinc unitárius egyházi titkár fia eljegyezte Kauntz Kornéliát, dr. Kauntz József német konzul leányát.

— Eltűnt aradmegyei flu. Barta Imre, aradmegyei, Nagyvratos községbeli lakos bejelentette az aradi rendőrségen, hogy 13 éves István nevü fia néhány nap óta elávozott a szülői házból és azóta nem fért haza. Miután az a gyamu merült fel, hogy a diák Aradon tartózkodik, a gyermeke eltűnése miatt kétségbeesett szülő a rendőrség segítségét kérte fia felkutatása érdekében. A rendőri vizsgálatot folyamatba tették.

— AZ ARADI MONOPOLHIVATAL VÁRATLANUL TIZENÖT TRAFIKENGEDELYT VONT BE AZ UTÓBBI NAPOKBAN. A bevont engedélyekből 4 speciális trafikengedély volt, míg a többiek füszerüzletek, ahol dohányáruat hoztak forgalomba. Minden esetben más okokból vonták meg az árusítási engedélyt, csaknem valamennyi speciális trafiknál a helyiség allen jelmerült kifogások miatt, míg a füszerüzletektől a kis forgalom miatt vonták vissza a trafikengedélyt. A speciális trafikoknak mindössze három napot engedélyezett áruk kiárusítására.

— Kívül és belül javlták a Közművelődési Paktát. Aradváros műszaki ügyosztályának építészeti szakosztálya tervekkel készített a Közművelődési Palota alapos, kívül és belül irtendő javítására. A munkálatok előirányzata többszáz ezer lei és a végrehajtásra június első napjaiban irják ki a pályázatot.

— Orvosj hir. Dr. Botis Aurel, a munkásbiztosító főorvosa elköltözött Str. Gh. Popa 3. alá.

— Arat a tüdővész és a rákbetegség Aradon. Arad város főorvosi hivatala most hozta nyilvánosságra április hónapról szóló egészségügyi kimutatást, amelyből kitünik, hogy 11 új vörhenymegbetegedés fordult elő, míg az ut torokgyök megbetegedések száma kettd. Haláleteset egy sem fordult elő. A tüdőbetegségről szóló adatokat a tüdőszanatórium közlései alapján állították össze és így megyei esetek is szerepelnek a kimutatásban. Összesen 86 megbetegedésből 23 volt halálos. A rákmegbetegedéseknél a halálozási arány százszázalékos, amennyiben mind a 14 rákbeteg elhunyt.

— RIZZSEL ÉS GANGESVIZZEL KORONÁZTAK AZ UJ BARODAI MAHARADZSÁT. Bombayból jelentik: Gaekwar, az uj barodai maharadzsza koronázási ünnepsége nagy pompával ment végebe. A koronázáson több más indiai uralkodó is megjelent. Az uj uralkodó a koronázáson biborszínü selyemöltönyt viselt, míg felesége lefátyolozottan vett részt az ünnepségeken. A koronázás szertartása után a fejedelmi párt a nép jókívánságai jeléül rizzsel dobálta meg és meghintette a Ganges szent vizével. Nagy, színpompás népnünnepély zárta le a koronázási ünnepségeket, amelyen a fejedelemség valamennyi lakosa részt vett.

— Köztisztaság, közcsend és közlekedés... Erdedes munka vette kezdetét az aradi városházán, ahol a közigazgatási szolgálat vezetője, Czánic Eugen dr., Popa Gligore hivatalfőnök közreműködésével megkezdte a köztisztasági, közcsendvédelmi és közlekedési szabályrendeletek egységesítésének munkálatait. A három, különböző időben készült szabályrendelet intézkedései között több, lényegbevágó eltérés mutatkozik, vonatkozásokban pedig egymást egészítik ki ezek a szabályrendeletek, amelyeknek összehangolása ilymódon feltétlenül szükségessé vált, miután többiben adódtak olyan helyzetek, amelyeknek kiküszöbölése feltétlenül időszerű. Mindezeknek a figyelembevétel után a közigazgatási szolgálat kidolgozza az egységesített szabályrendeletet, amit azután a városvezetés elé terjesztenek.

— Árlejtések az aradi városházán. Aradváros vezetője gazdasági hivatala után a következő közérdeklő árlejtéseket tartja meg: Május 25-én a General Grigorescu-uca aszfaltburkolása és a Catedralei-tör kövezett részének ulrakövezése, illetve egy darab egytonnás tehergépkocsi beszerzése. Május 27-én a színházépületben levő volt Valda-féle üzlethelyiség és a felsőtemető új kerítésének árlejtése. Június 12-én két új földalatti illemhely — egyik a Dacia-kávéház előtt, másik a Mihai Viteazul-téren — építésének árlejtése és 7892 köbméter legalább 1 cm. nagyságú, vízből mosott kavics beszerzésének árlejtése. Ez utóbbinál a költség iránvzat csaknem kétmillió lei. A pályázati feltételek megtekinthetők a város gazdasági ügyosztályánál.

Hűtlen alkalmazott. Az Apponyi Testvérek-cég megbízottja feljelentést tett a rendőrségen és abban közölte, hogy a cég egyik kiskorú kifutója a rábizott csomaggal és a vállalat tulajdonát képező kerékpárral együtt megszökött. A hűtlen alkalmazott kézrekerítésére a rendőrség bevezette az eljárást.

Istállóból — Iskola. Arad város közművelődési szolgálata a városvezetésnek megfelelően intézkedéseket alkalmaz a 6. Vánatori-úton levő iskola-helyiség problémáinak megoldására. Itt az elemi iskola részben az óvodában, részben bérelt helyiségben működik és a bérelt helyiségek egyikét Istállóból alakították át iskola céljaira, úgyhogy ezen a tarthatatlan állapotban valóban sürgősen segíteni kell. A város másfélmillió lelt szándékozik a 6. Vánatori-úti iskola ügyének rendezésére fordítani.

Leesett a második emeletről — nem történt semmi baja. Nagybányáról jelentik: Crăciun Ilona, nagybányai munkásleány, aki a most évűlő munkáskórházban dolgozik, egyik második emeleti ablakból megszédülve kizuhant az udvarra. A lerohanó munkásokat azonban a holtan vélt leány mosolygva fogadta. A leg gondosabb orvosi vizsgálat sem tudott megállapítani rajta semmi sérülést.

Egy tízéves gyermeket levétköztetett és ruhát hatvan leért eladta, hogy mozipénzhez jusson. Temesvárról jelentik: A „Banatia” kulturintézet mögött levő telken a járókelők ruhátlan, síró-rívó gyermekre találtak. A tízéves kislányt a rendőrségre vitték, amely a vizsgálat során a következőket állapította meg: K. N. tízenkétéves fiatakoru az uccán megismerkedett a kislánnyal, aki előtte szabónak adta ki magát és megígérte, hogy szép, új ruhát csinál neki. A kislány elhitte az ál-szabó szavait. K. N. kijelentette, hogy a ruha méreteket kell vennie. Ezért elvitte a gyermeket a Banatia hátamögé, ott levétköztette, majd a ruhával megszökött. A rendőrség elfogta a furfangos, fiatal szélgámot, aki beismerte a tettét. Azzal védekezett, hogy mozipénzre volt szüksége és ezért a ruhát hatvan leért értékesítette. A rendőrség a fiatal tolvajt letartóztatta, az ügyet a fiatakoruak törvény-széke fogja letárgyalni.

SZAZ LADA BELGA ARANY A QUEEN MARY FEDELZETEN. Cherbourgól jelentik: A Queen Mary óriásgőzös newyorki útján Southamptonból jövet Cherbourgba érkezett. A kikötőben száz láda aranyat raknak a fedélzetre. Az aranyrakomány Belgiumból érkezett és 145 millió franknyi értéket képvisel. A küldemény a szövetségi tartalékbank címére megy.

A Neptun-fürdő idei díjszabása. Arad város gazdasági hivatala ezúton hozza a közönség tudomására a Neptun-fürdő idei díjszabását, amelynek adatai a következők: Egyszerű belépőjegy 5 lei, amihez 7 lei ös-szegű adót és illetéket számítanak (2 lei látványossági adó, 1 leu repülőalap, 1 leu társadalmi segélyalap, 1 leu munkanélküliségi, 2 lei színházalap). Egyszerű használatra érvényes kabinjegy 6 lei (4 lei a jegy, amihez hozzájárul 1 leu munkanélküliségi, és 1 leu társadalmi segélyalap). Füzetjegyknél az egy füzetben levő 12 darab jegy ára 251 lei, amiből 90 lei a jegy és 161 leit tesznek ki az adók és illetékek. Belépési bérlet: 300 lei, amihez 45 lei látványossági adó, 2 lei repülőalap, 5 lei társadalmi segély és 2 lei színházalap járul, vagyis a belépési bérlet ára az idény tartamára 354 lei, míg tavaly az adókülönbség miatt csak 307 leit (300 plusz 5 plusz 2 leit) kellett fizetnie a közönségnek. Három, vagy ötszemélyes kabin bérlete személyenként 100 lei, amihez 5 lei munkanélküli segély járul. A kabinbérlet tavaly is ugyanennyibe került. Gyermek az abban az esetben, ha kísérőjük bérlettel rendelkezik, hat éves korukig ingyen látogathatják a fürdőt, azontul teljes jegyet, vagy bérletet kell váltaniok. Közhivatalnokok és nyugdíjasok, valamint családtagjaik számára 160 leiben állapították meg a belépési bérlet árát, amihez 15 lei látványossági adó, 2 lei színházalapra és 2 lei munkanélküli alapra való hozzájárulás, valamint 2 lei repülőilleték járul. A kabinbérlet ebben a vonatkozásban is változatlanul 105 lei. A régi kabinok bérlete 90 lei, plusz 5 lei munkanélküli illeték. A város gazdasági ügyosztálya különben közli, hogy a tavalybérelt kabinok idej bérletére való igénybejelentés határideje május elsején lejár és azokat a kabinokat, amilyenre nem érkezett be igénylés, új bérletnek adják ki.

Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek, elvesztett étvágyuk napj kb. 150 gramm természetes „Ferenc József” keserűvíz használata következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Kérdezzék meg orvosát.

Turisztika. Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán-osztálya vasárnap autókirándulást rendez Kaszojára. Részletes felvilágosítással Sándor I. és Társa-iroda szolgál. Figyelmeztetjük tagjainkat, hogy a CFR igazolványukat ne csak a szokásos negyedévi utadó bélyeggel, hanem a 20 letes CFR-bélyeggel is lássák el, mely egyévi érvényűl bír és csak ezen bélyegek be-ragasztása után nyújtsák be igazolványukat láttomozás végett.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria 25. (Tel.: 15-10.)

DANCIU gyógyszer-tár, Piața Mihai Viteazul 13. (Tel.: 15-78.)

BERNÁTH gyógyszer-tár, állomással szemben.
BERGER gyógyszer-tár, Saguna-ut.

London felkészült a háborúra

Aradi vállalkozó békés élményei a repülőtámadás ellen védekező angol fővárosban, ahol lövészárkok, léghárító útegek szórakoztatják a jókedvű, de legrosszabbra számító lakosságot

Az, hogy „Londonban van számos ucca” és minden uccán sarok, már úgy módosult az utóbbi hónapokban, hogy Londonban hej nagyon sok földalatti bombabiztos fedezék van és minden fedezék mellett számos „kis” repülő-elhárító ágyú. A Hyde-park gyepén még mindig ott sülkereznek a munkanélküliek, de a munkáskezek éjt nappallá téve dolgoznak a lövészárkokon, hogy megfelelő módon vehessék célba az angol katonák az ellenséges repülőgépeket. A híres park gyönyörű sétányait homokbuckák csuflítják és ma már ott tartanak az angolok, hogy több nézője akad a fedezék építőinek, mint hallgatója azoknak a szónokoknak, akik éppen a kormányt szidják.

Londonból visszatért aradi vállalkozó meséli a kávéházi asztal mellett a legújabb londoni híreket. Három nappal ezelőtt még a Trafalgar Squeren sétált, de hírei már mind régiek, hiszen a rádió percek alatt továbbítja a szenzációkat. A vállalkozó még azzal tért vissza, hogy London várja Litvinovot, közben Litvinov, ha teheti, már csak mint magánember látogathat el az angol fővárosba, de akkor se ma Foreign Office-nál teszt tiszteletét, hanem valamelyik hotelben, mint ex-külföldi-népbiztos. A hírek, tehát már nem érdekese- de annál érdekesebb London.

A háború előszele

London készül a háborúra. Azok a riportok, melyek színes nagy cikkekben számoltak be a brit hadikészülődésről, szóról-szóra megelevenednek az aradi vállalkozó elbeszélésében. Ő nem tud a nagy csatahajókról,

Igy él a békés London ágyuk árnyékában...

Mint a vállalkozó további szavaiból is kiténik, az egész háborús készülődést, a néhány hónappal ezelőtti borús hangulattal ellentétben, kedélyes derűvel szemlélilik az angolok. Már beletörődtek, mint valami megváltoztathatatlanba, hogy ez legalább egy ideig így lesz.

A kedély onnan van, — folytatja a vállalkozó — mint ahogyan ezt egy londoni barátomtól hallottam, hogy titokban reménykednek az angolok, hogy mégsem lesz háború. De ez természetesen csak vélemény és más vélemények szerint — és nem tudom, hogy nem-e ezek vannak pillanatnyilag többségben — esküsznek arra, hogy egy éven belül elkerülhetetlenül kitör a háború.

Az angolok remekül értik a kikapcsolódás művészetét. — füzi tovább szavait a vállalkozó. Nem a „splendid isolation”-ra gondolok, hanem arra, hogy „mindent a maga idején”. Ha mi középeurópaiak hátrált körben beszélgetünk színházról, vagy bármely egyébről, végül politizálni kezdünk, ha üzleti megbeszélésünk van, föltétlenül politika vegyül bele. Ez Londonban nem létezik. Ott leülnek politizálni, de beszélnek színházról, moziról is, csak színházról és csak moziról, mintahogy üzleteket csinálnak, anélkül, hogy fel-említsék a politikai helyzet miatti üzlettelenséget. Egy

melyek ennyi és ennyi csomónyi sebességgel szeftik az Óceánt, de tud az angolok fővárosáról, ahol az uccákon lépten-nyomon a háború előszele csapja meg a járókelőt.

Persze, — mondja a vállalkozó, — nem kezdődött ez Londonban, sem tegnap, hanem már hónapokkal ezelőtt. Ugy, hogy csak részánkre jelent eseményt, akik most jártunk ott. Az angol, a londoni — olyan természetesen halad már el a legutóbbi eljárás-sal megépített fedezékek mellett, mintha gyermekkorától kezdve csak bombabiztos pincék mellett sétált volna. A Trafalgar Squeren az aszfaltot hatalmas területen felbontották, a St. James-parki új fedezékek a Buckingham-palota lakóinak is menedéket nyújtanak. Természetesen csak a személyzetnek. A Regent's-parkban az állatkert lakói számára épülnek a bombabiztos menedékek. A Hyde-parkban látam a legérdekesebb dolgokat, mert ott a földalatti fedezékeken kívül szabályos lövészárkok készülnek. Nem arra, hogy valamilyen ellenfélre lövöljenek, hanem innen kényelmesebben és főként biztonságban lehet vadászni repülőgépekre, különösen akkor, ha az gázhombáln, kivül, alacsonyan repülve, gépfigyverreit is megkísérelt használni. Pár lépéssel odébb pedig hatalmas légitámadást elhárító ágyúk állnak szabályos körben, csak annynyi távolságra egymástól, hogy az ágyucsőnek megfelelő mozgási helye legyen. A katonák a „Tommy”-k, vidáman járkálják körül gépeiket. Szívesen magyarázzák a kíváncsiaknak, hogy milyen távolságra löhethet a biztos találat reményével.

szerűen kikapcsolódnak. Lehet, hogy elmennek és megéltien Beck lengyel külügyminisztert, amikor tárgyalni indul Halifax-el, de azután „sletnek” a moziba, hogy a hat hónapja egyfolytában műsoron levő új Kor-da-filmet megnézzék. Szép nyugodtan sorba állnak, vagy négy-százan minden előadás kezdete előtt és ha a hatalmas mozgósíntámba nem ülnek be, mert pontosan előtük vitték el az utolsó jegyeket, kalapot emelnek és udvarias mosollyal az ajkukon csak annyit mondanak: „I am sorry...”

Valamelyik londoni ismerősömnek egy sétánk alkalmával, amikor a fedezékek építését szemléljük, angol szokástól eltérően, kissé irigykedve beszéltem a szigetország lakóiról. Rosszallóan nézett rám és megjegyezte, hogy nincs mit irigykedni, hiszen London lesz a háború közepe...

A háború leendő közepe egyelőre tehát él és virágozik. Pillanatnyilag a sokat emlegetett „nyitva hagyott ajtó” miatt a feszültség nem engedett ugyan, de súlyosabb sem lett. A földalatti fedezékek bejáratai is ott függenek még a táblák: „Tilos a bemenet!” Ugyan ki „akar” ide hemenni...?

Addig jó az angoloknak — fejezi be a Londonban járt aradi vállalkozó — amíg ezt a táblát kint látják... (hár—)

Vigan áll a budapesti Nemzetközi Vásár

Budapestről jelentj tudósítónk: Öröm nézni a mai világban a pénteken megnyílt Budapesti Nemzetközi Vásár napról-napra fokozódó vidám forgatagát. Zsufolva érkezik Pestre minden vonat, zavartalan utazás emlékével érkeznek az utasok külföldről és sereglik fel a vidék szakadatlanul, hogy aztán külföldiek, vidékiek és pestiek végeleáthatatlan sorokban vonuljanak ki a Városligetben büszkélkedő vásárvárosba. A közönségsiker teljes, ami természetes is, hiszen annyi a meglepő, új látványosság, hogy a látogatók perc-re sem fogynak ki az álmélkodásból. Óriási sikere van annak az üjtásnek, hogy a gazdasági termelést nemcsak a kész árucikkekben, hanem — annak menetét mozgófényképekben is bemutatják a közönségnek. A vásár területén nem kevesebb, mint három nagy mozgófényképszínház áll ennek a célnak szolgálatában.

A vásár megnőtt területben és kiállítóinak számában, de óriásit növekedett a látogatók számában is. Vasárnap már filléres gyorsvonatok is ontották a vidéki közönséget és — tavalyhoz viszonyítva is — rekordforgalmat ért el eddig minden nap. A világszerte híres építőanyag-tőzsdé is lezajlott, megint sok-sokezer vagonnyi forgalmat bonyolítva le. Ha azt kérdezzük a látogatóktól, hogy mi a legnagyobb szenzáció, tíz közül legalább nyolc azt feleli, hogy a vásár külön rádióleadó-állomása. És valóban a vásár központján égnék szökő leadó antennatorony és tövében a

Standard-rendszerű tökéletes stúdió, igazi élményt nyújt működésével.

A vásár, amelyet mindenki meg akar nézni, sajnos már csak 4 napig tart és visszavonhatatlanul hétfőn, május 8-án este zárul. Az utazási és vízumkedvezményeket biztosító vásárigazolványt, amellyel május 8-ának déli 12 órájáig lehet Budapestre megérkezni, országszerte árusítia — az utolsó percig — minden utazási és menetjegyiroda és ilyen hátki szerezhethet magának.

A külföldiek a vásár zárása után még 10 napig, május 18-ig tartózkodhatnak a vásár utazási és vízumkedvezményeivel Magyarországon.

Május elseje a Színházi Magazin-ban. A budapesti tavasznak hagyományos mulatsága zajlik le már hosszú évtizedek óta minden év május elsejére virradó éjszakáján. A vurstli végképen kibújik régi takarója alól, tarka forgatagban köszönti az új nyarat. Erről a május elsejei mulatságról szól a Színházi Magazin e heti számának legnagyobb riportja. Három kitűnő pesti színész, Simor Erzsi, Kiss Manyi és Rácz Vali látogatott el ide és ök örökítették meg tapasztalataikat képekben és írásban. A lap többi részében a szokott gazdag programot találja az olvasó. A reitvényfeltőgárda példás szorgalommal küldi be a 10.000 pengő „100 színész” keresztrejtvénypályázatra megfejtését. A lap ára gyermeklappal, kézimunka- és kottamelléklettel együtt 20 lei.

SCALA NAGYFILMEK SZÍNHÁZA TEL.: 20-10.

MA PREMIER!

„ALIBI”

Modern, izgalmas, bűnügyi szenzáció.

Erich Stroheim, Louis Jouvet
Albert Prejean, Janny Holt
Journal
5, 7.15, 9.15.

»Halló, ön az, Gafencu ur..?« ...Kinevezem önt külügyminiszteré..!«

A „Paris Soir“ érdekes riportja Gafencu külügyminiszter pályatutásáról

A Paris Soir április 22-iki száma nagy cikket közöl Gafencuról, a román külügyminiszter külföldi útja alkalmával. Két arcképet is közöl róla. Az egyikén Gafencut az újságíró mutatja be, amint írásztalára könyökölve, szabályos, fiatalos arca gondolkodóan elmereng, a másik a Nemzeti Ujjászületés Frontjának egyenruhájában ábrázolja a külügyminisztert, mélyült és megkeményedett vonásain a gond és felelősség markáns kifejezésével.

Rövid angolnyelvű párbeszéd vezeti be a cikket:

— Hogy van Gafencu ur, — kérdezi Chamberlain.

— És ön hogy van, sir Chamberlain? — kérdezi vissza a román külügyminiszter, — a magam részéről nagyon örvendek, hogy találkozhattam önnel.

— Oh, magam is, — feleli udvariasan az angol miniszterelnök, — de ön, sir Gafencu, úgy veszem észre, idegenszerű kiejtés nélkül, tökéletesen beszél angolul.

— Ezen ön csodálkozik? — magyarázza Gafencu. — Ne felejtse el, hogy én angol származású vagyok.

Az angol nagyszülők

Majd így folytatja a Paris Soir:

— A 19-ik század elején élt a skótszági Edinburgban egy derék képtár-gondnok, akinek John Saunders volt a neve. Egy szép napon meghívást kapott a szentpétervári híres cári képtár igazgatóságától és John Saunders, aki nagyszerűen értette szakmáját, el is utazott feleségével együtt Szentpétervárra. Hasonnevű fia később orosz állampolgárságot nyert és résztvevett új hazája közéletében. A hatóságok azonban rájöttek, hogy szabadműves, amiért egy besszarábiai városkába száműzték, amely közel fekszik az akkori román határhoz. Innen jött át Gafencu édesapja, — aki csak harminc éves korában vette fel ezt a nevet, — Carol király országába.

„Sikraszülők Franciaországért“

Grigore, aki 1893-ban született, kitűnő nevelésben részesült. Apja jómódu kereskedő volt, aki gyermekét már 11 éves korában egy lausannei intézetbe küldte. Grigore Gafencu itt töltötte egész ifjúságát s egyetemi tanulmányait is a lausannei egyetemen kezdte meg, hogy aztán Párisban fejezze be.

Jogra iratkozott be Párisban s a magas, csinos, barna fiatalember, akinek tekintetében a tudós komolysága és a jókedélyű ifjú derűje vegyült, ismert alakja volt az idegen diákok társadalmának. Látogatta a háboru előtti francia irodalmi köröket s ő maga is írt verseket és szindarabokat.

Itt kezdte meg újságírói működését is. Párisi leveleket írt az „Epoca“ című lapnak, amely a legkifejezettebben franciabarát újság volt akkoriban Bucurestiben.

Egyszer, 1914. tavaszán egy St.-Michel uti kávéházban két német fiatalembert halott megvetéssel beszélni Franciaországról. Gafencu felugrott helyéről s arcultotta az egyik németet. Nagy bojrány támadt.

— De hiszen ön maga is idegen, — mondták a többiek a magából kikelt román joghallgatónak.

— Az igaz, — felelte az, — de azért én mindig sikra fogok szállani Franciaországért, nemcsak egy pofon erejéig.

„A román Eden“

A háboru elején — folytatta cikkét a Paris Soir — Gafencu katónai pilóta lett és pompás teljesítményeivel magas angol, francia és román kitüntetésekert nyert el. A háboru után, 1919-ben, a levegő hőse sajtószolgálatba lépett. Távirati ügynökséget létesített, amely később hivatalos román távirati ügynökséggé alakult, majd átvette az „Argus“ című közgazdasági lap vezetését, s közben feleségül vett egy bájos francia lányt, akit egy franciaországi utazása alkalmával ismert meg.

Nemrég megalapította a „Timpul“ című napilapot, ami rövid idő alatt annyira elterjedt, hogy ekkora sikerre nincs példa a román sajtó történetében. Gafencu vezetője, lelke, s egyúttal legszorgalmasabb munkása lesz a lapnak... Elegánsan s egy angol diplomata higgadságával és éleslátásával megírt cikkei eseményszámba mennek. Politikai kávéházakban kézzől-kézre jár a Timpul s Gafencu külpolitikai megnyilatkozásai nemcsak a lap népszerűségét, hanem a fiatal lapvezér tekintélyét is növelik. Így jellemzik román sajtókörökben:

— Ő a mi Edenünk!

Egyszer telefon-értesítést kap a Timpul igazgatója, hogy a király kihallgatásra várja. S aztán egymást érik a tanácskozások a királyi palotában és már süttogni kezdik politikai körökben, hogy az uralkodó új külügyminisztert keres... Már azt is tudják, hogy a király Gafencut szemelte ki, aki egyébként kiállotta a próbát a politikai életben is: volt miniszterelnökségi alminiszter, külügyi alminiszter, közlekedésügyi miniszter több nemzeti pártjaitól kormányban. És a király csakugyan döntött. Míg a belpolitikai nehézségek leküzdésével a vaskezü Călinescut bizta meg, Gafencut, a kiváló pilótát, a művelt uriembert, a hajlékony és sok nyelvet ismerő diplomatát, a román Edent találta legalkalmasabbnak arra, hogy elvezesse a külpolitika veszedelmes szirtjei között az állam hajóját.

„Halló, itt a király...“

Gafencu már külügyi alminiszter korában tanubizonyoságot tett tehetségéről, munkaképességéről és... jelleméről. Nem ő volt-e az, aki nyilatott ellenszegült Titulescunak a külpolitika akkori teljhatalmu irányítójának a román-orosz megbeszélések során? Aztán gyakori külföldi tartózkodásai alatt szerzett tapasztalatai, a szívélyes kapcsolata, amely különösen Beck ezredeshez fűzi s végül az ügyesség, amellyel Carol király legutóbbi külföldi útja alkalmával tapogatózásait végezte, egyre megbecsültebbé tették őt. Így aztán nem is okozott nagyobb meglepetést, mikor egy reggel a király felhívta a Timpul szerkesztőségében Gafencut, aki éppen vezércikkét írta:

— Hallo, ön az, Gafencu ur? Itt a király beszél. Kinevezem önt külügyminiszternek!

Aradváros perei a bucaresti-i bíróság előtt

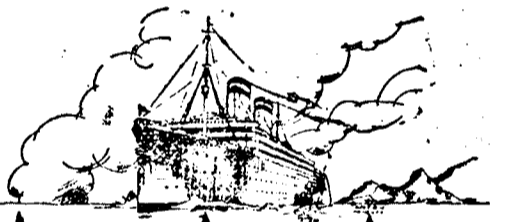
A városvezetőségtől nyert értesítéseink szerint hétfőn tárgyalja Bucurestiben a legfelsőbb közigazgatási bíróság azt a pert, amely a mikalakai közúti autobusz-járatnak városi kezelésbe való átvétele körül keletkezett. A mikalakai járat bérelője Feier Stefan vállalkozó, akinek érvényben lévő szerződésének lejártát előt mondottak fel, mert a város saját kezelésébe akarta venni a mikalakai forgalom lebonyolítását. Feier Stefan jogorvoslatot élt és miután elsőfokon a temesvári helyi közigazgatási tábla tárgyalta az ügyet, most a legfőbb közigazgatási bíróság elé került a per, amelynek tárgyalásán Bejan Romulus dr. polgármesterhelyettes képviseli a város érdekeit. Ugyancsak hétfőn tárgyalja a legfőbb közigazgatási bíróság két, állásából elbocsátott városi alkalmazott ügyét is.

Lindbergh nyilatkozata az amerikai légügyi helyzetről

Párisból jelentik: A francia közvélemény, különös érdeklődéssel fogadta Lindbergh ezredes első nyilatkozatát az amerikai légügyi helyzetről. Egy washingtoni távirat szerint Lindbergh kijelentette, hogy az európai államok légügyi ügyv. műszaki, mint teljesítőképeség tekintetében túlszárnyalják az amerikai légügyeket. Lindbergh szakértők előtt tette ki jelentését és hozzátette, hogy Amerikának a legsürgősebben meg kell tennie a szükséges intézkedéseket, mert különben öt évig is eltart, amíg elérik az európai államok aviatikájának színvonalát. Franciaországban eddig nagy bizalommal voltak az amerikai repülőipar teljesítőképesége és az amerikai légi segítség iránt. Annál inkább feltűnést keltett Lindbergh kijelentése, mert az ő véleményét a szakkörök is fontosnak tartják.

Aradváros vezetőségének felvilágosítása az új közlekedési szabályrendelet alkalmazásáról

A városvezetőség ezúton hozza nyilvánosságra, hogy az új közlekedési szabályrendelet gyakorlati alkalmazása során ugylátszik félreértés történt, mert több panasz hangzott el, hogy a hatósági közegek nem engedik meg a főútvonalon kocsinak a gyalogjárók mellett való megállását. Közli a városvezetőség, hogy a szabályrendelet értelmében menetirányban ugy személyszállító, mint teherkocsik megállhatnak a főútvonal gyalogjárója mellett. Természetesen hosszas állomásozásról nem lehet szó, hanem arról, hogy a főútvonalon lévő üzletek kereskedelmi forgalmának zavartalan-ságát biztosítsák.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengereentuli utazások

gyors, kényelmes és olcsó a

Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival

Északamerikába, (Kanada)

Középamerikába

Délamerikába (Chile, Peru)

Ausztráliába, Azsiába

és minden fontos kikötőbe.

Tanulmányi és szórakozási utak a tengerre az év minden szakában.

Afrikai utazások a

Deutschen Afrika-Linien hajóival.

Információkés prospektusok a

Hamburg Amerika-Linie

S. A. R. képviselőténél:

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 1C-86.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

PREMIER SZOMBATON,
május 6-án a BUDAPESTI
VIGSZINHÁZBAN
ORVOSKISASSZONY

Színjáték 3 fazonásban.
Írta: Patriola S. Hare. Fordította: Harsányi Zsolt.

Muráti Lili, Ajtay, Bihary,
Dénes György, Greguss, Kormos
Márta, Kömives, Köpeczy-Boócz,
Ladomerszky Margit, Márkus
Margit, Orsolya Erzsébet,
Perényi, Vértess.

SPORT KÖZLÖNY

Megkötötték a román—magyar sportegyezményt

Beszámoltunk arról, hogy Boerescu Neagu, a bucaresti-i főszövetség megbízottja Budapestre utazott, ahol tárgyalásokat folytat a magyar sport vezetőikkel a magyar—román sportegyezmény megkötése, valamint a román—magyar sportviszony rendezése érdekében.

Budapesti jelentés szerint Boerescu Neagu megbeszéléseket folytatott az OTT vezetőivel és ezek a tárgyalások a legkedvezőbb mederben zajlottak le. A megbeszélések alapján nagyon valószínűnek látszik, hogy sikerül megkötöni a román—magyar sportegyezményt, amely szabályozza a két ország sportérkezését.

A nyolcadik fordulón

Az AMEFA Aradon akarja folytatni a pontszerzést, a Gloria Bucurestiben szeretné megismételni mult-vasárnapi bravurját

A szerdai bajnoki forduló esélyei

A nemzeti bajnokságban, mint ismeretes, szerdán, május 10-én folytatódnak a küzdelmek és a nyolcadik fordulón a következő ellenfelek kerülnek egymással szembe:

AMEFA—Rapid.
Sp. Studentesc—Gloria,
Venus—Juventus.
Ripensia—UDR.
Carpati—Chinezul,
Victoria—Tricolor.

Aradon az AMEFA a Juventus ellen főnyesen győző Rapidot kapja ellenfélként és ez a mérkőzés grandiózus küzdelmet ígér. A Rapid nagy játékerőt képviselő együttes, amelynek erőssége a támadósor, ahol egy Bogdan, egy Auer és egy Barátky szerepel. Ez az együttest nagy feladat legyőzni, de ha az AMEFA teljes erőbedobással küzd, akkor a Rapidot is legyűrheti. Az őszi mérkőzés 1:1 arányban döntetlenül végződött.

Bucurestiben két mérkőzés kerül lebonyolításra és pedig a Gloria a Sp. Studentesc ellen játszik, a Juventus pedig a Venus-al csap össze. A Gloria nagy feladat előtt áll: otthonában kell felvennie a harcot a kemény diákcsoport ellen. Ha a Gloria itt megszerzi a pontokat, akkor a hátralevő

mérkőzéseken megmenekülhet az utolsó helyek veszedelmétől. Összel a Gloria 4:1 arányban győzött. A Venus és a Juventus összecsapása a bajnokjelölt győzelmét ígéri, de a kiesés veszedelmétől üldözött Juventus is meglepetést szerezhet. Az őszi mérkőzést a Venus 3:1 arányban nyerte.

Temesváron az UDR vendégszerepel és a Ripensia elleni mérkőzésen minden lehetőséget el fog követni, hogy pontot szerezzen. A Ripensia most szintén jó formában van és győzelme valószínűbb. Az őszi mérkőzés 2:2 arányban döntetlenül zárult.

Nagybányán a Carpati és a Chinezul csapnak össze és a veszélyes zónában levő Chinezul csak kivételesen jó játékkal szerezhet pontot a Carpatitól. Az őszi mérkőzést a Carpati nyerte 4:1 arányban.

Kolozsváron a Tricolor CFPV vendégszerepel és a Vitorianak ezuttal alkalma nyílik, hogy a Gloria elleni vereséget korigálja. A Tricolort azonban szintén a kiesés réme üldözi és így a Victoria ismét egy elkeseredett ellenfelet kap. Összel a Tricolor 2:1 arányban nyert.

Elmarad az AMEFA—Prahova kupamérkőzés

Megirtuk, hogy a központtól tegnap május 2-iki kelettel expresszlevél érkezett az AMEFA vezetőségéhez, amelyben közölték, hogy vasárnap az AMEFA—Prahova kupamérkőzést kell Aradon lebonyolítani. Az AMEFA-t érthetően kellemetlenül érintette ez az értesítés, mert ilyenformán nyolc nap alatt három mérkőzést (május 10: Rapid, május 14: Chinezul) kellett volna lebonyolítani és este telefonbeszélgetést folytattak a központ illetékeseivel, amelynek során kiderült, hogy a levél tévedésen alapszik. Ilyenformán nem kerül sor vasárnap a kupamérkőzésre.

Kijelölték a divíziós mérkőzések játékvezetőit

Bucuresti. A szerdai nemzeti bajnoki fordulóra a központi bíróküldőbizottság kijelölte a játékvezetőket és ezek a következők:

AMEFA—Rapid, bíró: Morar Teofil dr.
Sp. Studentesc—Gloria, bíró: Stanciu,
Venus—Juventus, bíró: Mureşan.
Carpati—Chinezul, bíró: Russu dr.
Ripensia—UDR, bíró: Tica Iliescu.
Victoria—Tricolor, bíró: Busa.

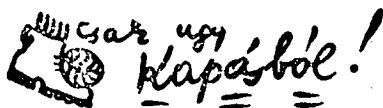
A B) ligás mérkőzések közül a Piskin lebonyolításra kerülő CFR—CAMT mérkőzést az aradi Pálffy vezeti.

A horvát csapatok kivonulnak a jugoszláv bajnokságból

Jugoszláviában eddig az összes csapatok egy nemzeti bajnokság keretében mérték össze erejüket. A horvát kérdés felmerülése óta érdekes változás történt. Belgrádi jelentések szerint a horvát csapatok elhatározták, hogy kivonulnak az eddigi bajnokságból és külön horvát bajnokságot

alakítanak. A Gradjansky, a HASK és a Hajduk már be is jelentette ezt a szándékát a jugoszláv labdarúgószövetségnek.

A horvátok visszavonulása a jugoszláv nemzeti válogatott csapat összeállítását nem érinti, mert az egyesületek vezetőségei értesítették a jugoszláv labdarúgószövetséget, hogy eme lépésük ellenére is a szövetség rendelkezésére bocsátják a kiszemelt játékosokat a május hetedik-i román—jugoszláv válogatott mérkőzés alkalmával.

Pénteken este érkezik meg Bucurestibe a jugoszláv válogatott csapat, amelyet hivatalos fogadtatásban részesítenek. A vasárnapi mérkőzés iránt óriási az érdeklődés és rekord-közönség várható.

Az olasz—svájci teniszmérkőzés végeredményében az olaszok 6:0 arányú győzelmével végződött. Canepile 6:2, 6:0, 6:3 arányban győzte le Manefiet, a Taroni, Quintavalle-pár pedig 6:2, 6:0, 6:4 arányban a Fisher, Spitzer-duót.

A vasárnapi Mica—Unirea mérkőzés végeredménye 8:2 és nem 9:2 volt, mint azt legutóbb tévesen közöltük. Az Unirea sokkal jobban játszott, mintsem arra az eredményből következtetni lehetne.

Ebben az esztendőben 40 éve, hogy Aradon a jelenleg oly népszerű futballsportot bevezették. Lészay Ottó, akkor műegyetemi hallgatóként érkezett Aradra és igyekezett meghonosítani ezt a sportágat. Lelkes pártfogóban talált Babescu Alexa jelenleg nyugalmazott ezredesben, akivel együtt toborozták össze a futball híveit. Az első pályát a Weitzer-féle vagonvár mögött állították fel és az első mérkőzésen 16 széken és két padon foglaltak helyet a nézők. A Lészay-fiúk, Alt János, Szabóczky János, Ortutay Béla nap-nap után kijártak és szorgalmasan hódoltak a labdarúgósportnak Babescu Alexa később, 1902-ben mint hadnagy Orsován népszerűsítette a labdarúgást és megalakította az ottani katonai futballcsapatot. Lelkes támogatóra talált itt Willant miniszteri tanácsosban, aki a Dunabizottság főtisztviselője volt és a Cserna mellett szép pályát létesítettek, amely még ma is fennáll.

Előléptették a mult évben jól szerepelt atlétákat

Bucuresti. Az atlétikai szövetség most adta ki „előléptetési” listáját azokról az atlétákról, akik 1938-ik évi eredményeik alapján magasabb osztályokba kerültek.

I. osztályu atléták lettek.

100 m. Anton Cristea Venus, H. Schmidt SSSGB, P. Stoichitescu Soimii, Sulioc I. Soimii.
200 m. A. Cristea Venus, H. Schmidt SSSGB.
400 m. Nemetz Károly KAC.
800 m. Kiss György Ind.
1500 m. Fischer SSSGB, Ahmed Suliman St. Roman.
5000 m. H. Liess Esta Sun.
Magasugrás: V. Ludu Venus, Iost V. Dacia.
Csáklány Venus, Talsky Iahn, Trufalisa Electrica.
Távolugrás: St. Ionescu Venus.
Rúdugrás: br. Bánffy István KAC, Szöllösy B. Rékás.
Hármasugrás: St. Ionescu Venus.
Súlylökés: Schuller W. KAC.
Diszkoszvetés: Schuller W. KAC.

II. osztályu atléták lettek:

100 m. Moinea Soimii, Krunka Esta Sun, Nemes St. Roman, Nemetz KAC, Sima Nitrogen, Koverth SSSGB, St. Ionescu Venus, Victor Esta Sun, Ritter Electrica, Zanguropol C. A. Braila, Ionescu Crum Astra, Maiesciuc Dragos Voda.
200 m. Tamás KAC, Sulioc II. Soimii, Borodi Esta Sun, Koppány Esta Sun.
400 m. Koppány Esta Sun, Victor Esta Sun, Acsay UDR, Negrescu CAB, Maiesciuc Dragos Voda.
800 m. Ahmed Suliman St. Rom., Twardochlieb Victoria, Nyágúj Székelykeresztur, Negrescu CAB, Comanescu Viforul Dacia.
1500 m. Cicomban Astra Brassó, Twardochlieb Victoria.
5000 m. Petala CA Braila, Schadi SSSGB, Talmaver Esta Sun, Vrabie Gr. Braila.
110 m-es gát: Liskay KAC, Kiss Esta Sun, Sever Rékás.
400 m-es gát: Kovács Béla UAC, Spanyol St. Roman, br. Bánffy István KAC, V. Serbakov Viforul Dacia, Simionescu Viforul Dacia.
Távolugrás: V. Ludu Venus, Boranda V. Dacia, Moinea Soimii, Iost Vif. Dacia, Krunka Esta Sun, Rosianu Venus, Mathias Venus, Kiss Esta Sun.
Magasugrás: V. Hársfalvi Vif. Dacia, Liskay KAC, Mészáros KAC, Kreissel SSSGB, Cojocar Vulturasi.
Hármasugrás: Beian Venus, Siantiu Astra Arad, Rosianu Venus, Iost V. Dacia.
Rúdugrás: Neumann Politehnica, Puskás Kolping Brassó, Beatu St. Roman, Stavros As. M. Brassó, Csáklány Venus.
Súlylökés: Coman As. M. Brassó, Savu V. Dacia, Borcoman KAC.
Diszkoszvetés: Moga V. Dacia, Savu V. Dacia, Mossberger SSSGB, Hegedüs UDR, Popescu V. Dacia, Forgács Rékás, Locharius SSSGB, Biró KAC, Radasan Soimii, Stefanescu R. Valcea.
Gerelydobás: Cruli Venus, Eilhardt Rékás, Costandache ANEF, Treistaru Braila, Martin Rapid Temesvár.
Kalapácsvetés: Hegedüs UDR.

— A Kolping-egyesület felhívása. A Kolping-egyesület felhívja úgy a rendes, mint a pártoló tagjait, hogy Pazsitny Bonaventura dr. minorita rendfőnök temetésén pénteken délután 5 órakor testületileg jelenjenek meg. Gyülekezés 5 órakor a Kolping-egyesület klubhelyiségében.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik teletelhetlen drága jó férjem elhalálása alkalmával temetésén megjelentek, sirjára virágot és koszorút helyeztek s részvétükkel mély nagy bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Külön köszönetet mondunk a Klug testvérek temetkezési vállalatnak pontos és figyelmes kiszolgálásáért.

özv. Mocek Rudoliné
Mocek Mária

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Négy és félmilliárd lei a második évnegyedre szóló behozatali keret

A második évnegyedre szóló behozatali engedélyek kiadására vonatkozó munkálatok befejezésükhöz közelednek. Az előző évnegyed exportját alapul véve megállapítható, hogy a második évnegyedre szóló behozatali keret körülbelül négy és félmilliárd leire emelkedik. A végleges összeget e hét végéig közlik. Mivel helyt ez megállapítást nyer, megkezdik a nyersanyagokra és a félgyártmányokra szóló

behozatali engedélyek kiadását. Május második felében, vagyis akkor, amikor már megállapítást nyerhet, hogy milyen mértékben tehettek eleget az importőrök kéréseinek, kerül sor az új behozatali kvóták megállapítására. Miután megállapítást nyert az új kvóták kérdése, tanulmány tárgyává teszik az eddigi behozatali kvóták emelésének lehetőségét.

Bujoiu nemzetgazdasági miniszter bejelentette, hogy Románia ismét megkezdi az amerikai adósságok fizetését

A román-német gazdasági egyezmény nem gátolja a más államokkal való gazdasági kapcsolatokat

Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i kereskedelmi és iparkamara időközi bizottságának beiktatása alkalmából Bujoiu nemzetgazdasági miniszter beszédet mondott, amelynek során bejelentette a román kormány elhatározását, hogy újra fizetni kezdi az Egyesült-Államokban lévő román értékpapírok szelvényeit és tárgyalásokat kezd a hadiadósságok fizetésének folytatására, amit tudvalevőleg a Hoover-moratórium következtében annakidején felfüggesztettek.

— Ez a tény — mondotta a miniszter — hozzá fog járulni országunk hitelének a nagy és baráti amerikai köztársaságban való megjavításához. Románia jelentős anyagi áldozatok ellenére is, amelyeket ezek az adósságfizetések megkívánnak, nagy hasznát fogja látni annak, ha az Egyesült-Államok érdeklődése ismét az ország felé irányul és új gazdasági kapcsolatok létesülnek.

Bujoiu nemzetgazdasági miniszter nyilatkozott a román-német gazdasági egyezményről is, amely — mondotta — teljes mértékben tisztelben tartja Románia gazdasági akciószabadságát s az egyenlőség elvét. A németekkel csak olyan területeken fogunk együttműködni — folytatta a miniszter — ahol ez szükségesnek látszik. Az egyezmény egyáltalában nem lesz hátrányos Romániának más államokkal való kereskedelmi cseviszonyaira.

A román-francia gazdasági egyezményrel kapcsolatban kijelentette Bujoiu miniszter, hogy az nagyobb lehetőségeket biztosít az árucseréfor galomnak úgy a mennyiség, mint pedig az érték tekintetében és megkönnyíti a hátralekos összegek kiegyenlítését.

A pénzügyi helyzet javulásáról számol be a Banca Nationala legutóbbi jelentése

A Banca Nationala legutóbbi jelentése arról tesz tanubizonyságot, hogy a legutóbbi válságos napokban a Jegybank feladata magaslatán állott. A kimutatás szerint március 25-ikén a Banca Nationala devizaállománya 345 millió lejt tett ki, a clearing-számlák aktív szaldója 505 millió lejt tett ki, míg az importőrök clearing-szaldója 406 millió leire csökkent. A bankjegyforgalom 3 milliárd 598 millió leiel 38 milliárd 270 millió leire emelkedett. Március végén a devizatartalékok összege tovább 19 millió leiel, az aktív clearingszaldó 24 millió leiel emelkedett, míg az importőrök clearingszaldója további 105 millióval esett. A bankjegyforgalom további 1 milliárd 464 leiel emelkedett. Az aranyfedezet 35.89 százalékra csökkent. Április elején javulás állott be: úgy a bankjegyforgalom, mint a meglehetősen felduzzadt kereskedelmi váltótárca csökkent. A bankjegyforgalom csökkenése 169 millió lejt tett ki, a valuta aranyfedezete pedig 36.50 százalékra emelkedett. Három hét leforgása alatt a bankjegyforgalom a kimutatás szerint 5 milliárdal emelkedett. Az április 15-iki kimutatás szerint az ország pénzügyi helyzetében lényeges javulás állott be. A bankjegyforgalom újabb 355 millió leiel csökkent és a lei aranyfedezete 37.19 százalékra emelkedett. A clearing-szaldók terén is javulás tapasztalható.

Tisztázzuk a kérdést:

PÉNZINTÉZET. A főkönyv minden egyes lapját két leles repülőbélyeggel is el kell látni a kötelező okmány bélyegen kívül. Ez a kötelezettség világosan kifűnik a repülőbélyegtvörvény intézkedéseiből.

KÖZPONT. Ön az iránt érdeklődik, hogy azok a napi jelentések, amelyeket a fiókület a központnak küld a napi eladásokról, illetve bevételekről, bélyegkötelesek-e. Ezek a jelentések — mivel egyszerű levelezést képeznek — bélyegmentesek. Másrészt ez a levelezés a pénztárforgalomra vonatkozik, amelyről szóló jelentések amugy sem esnek bélyegkötelezettség alá.

NAGYKERESKEDÉS. Érdeklődésére közöljük, hogy a bélyegtvörvény 4. szakaszának 19. bekezdése értelmében a közkereseti és betéti társaságok nem kötelesek főkönyvet vezetni. Ez a kötelezettség csak a részvénytársaságokra és a banküzletekre vonatkozik.

A tizedik konverziós részlet május 15-en esedékes

Az 1934. április 7-i konverziós törvény szerint május 15-én esedékes a tizedik konverziós részlet. A törvény végrehajtási utasításához mellékelt törlesztési terv szerint a következő összegek esedékesek:

Lecsökkentett tőketartozás	Fizetendő összeg mezőgazdasági	városi adósok által
1.000	39.52	67.22
1.500	59.77	100.82
2.000	79.03	134.43
2.500	98.79	168.04
3.000	118.55	201.65
4.000	158.07	268.86
5.000	197.58	336.07
6.000	237.10	403.29
7.000	276.62	470.51
7.500	296.37	504.12
8.000	316.13	537.73
9.000	355.65	604.94
10.000	395.16	672.16
50.000	1975.82	3360.79
100.000	3951.64	6721.57
500.000	19758.21	33607.85
1000.000	39516.38	67215.17

Egymillió leien felül a tőkeösszeg arányában emelkedik a törlesztési részlet.

A szatmári vállalatok közül alig száz tudta befizetni eddig a gázálarcok ellenértékét

A szatmári kereskedelmi és iparvállalatok számára éppen a legjobbkor jött az alkalmazottak részére beszerzendő gázálarcok ellenértékének befizetésére újabb egyhónapos haladékot engedélyező miniszteri rendelkezés. A szatmári vállalatok közül ugyanis mindössze százan jelentették be igényeiket és fizették be a gázálarcok árát. Ha a bejelentést, illetve a befizetési határidőt nem hosszabbították volna meg, valóságos bírságos zuhogott volna a szatmári cégekre.

Az érdekelt vállalatok egyébként akciót indítottak annak érdekében, hogy a légvédelmi minisztérium engedélyezzen hosszabb részletfizetési időt a megrendelt gázálarcok ellenértékének befizetésére. A rendelkezés vontatott menetének a legtöbb esetben ugyanis az az oka, hogy a vállalatok kötelesek rendelkezéseik ellenértékét a megadott határidőre egyösszegben befizetni, míg az alkalmazottaktól csak hathónapi egyenlő részletben vonhatják le a vételárát. A szatmári vállalatok remélik, hogy a minisztérium hozzá fog járulni a részletfizetési kedvezményhez.

Május 15-ig hosszabbították meg az áruhitel után fizetendő illeték lerovásának határidejét

Az aradi pénzügyigazgatóságra ma értesítés érkezett, amelynek értelmében a minisztérium május 15-ig adott utolsó haladékot annak a 0.30 százalékos illetéknek lerovására, amelyet az oly áruhitel után kell fizetni, amelyek időtartama a hat hónapot meghaladja.

Félreértések elkerülése végett a minisztérium megemlíti, hogy ezt az illetéket a következő esetekben nem kell fizetni:

1. Az olyan számlák esetében, amikor az adós csödben, kényszerezegységben, vagy fizetés képtelenségben van.

2. Olyan számlák esetében, amikor az eladás, illetve szállítás állami intézmények számára történt.

3. Azon számlák esetében, amikor az árut a cég saját fiókjának, vagy eladási raktárának szálította.

4. Az olyan számlák esetében, amelyek fedezetére váltót adtak.

5. Végül pedig olyan számlák esetében, amelyek valamilyen szállítási, vagy munkálati szerződés végrehajtására adott biztosítékot foglalnak magukban. Az utóbbi esetben az okmányokat a pénzügyigazgatóság kell, hogy láttamozza.

— Olajpogácsát csak erős deviza ellenében lehet kiszállítani. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint len. kender, vagy a napraforgómagból sajtolt olajpogácsát csak erős devizák ellenében lehet külföldre eladni.

KINEVEZTÉK AZ ADÓFELLEBBEZÉSI BIZOTTSÁG ELNÖKÉT. Az aradi pénzügyigazgatóság mellett működő adófellebbezési bizottság elnökévé Nicolae Ludosan törvényszéki főnökököt, míg helyettesévé Mándru Nicolae törvényszéki elnököt nevezték ki.

— Felszámol a munkaadók szindikátusa. A munkaadók szindikátusa a céhtörvény értelmében felszámol. A felszámolást a május 11-én este hét órakor tartandó közgyűlésen mondják ki. A közgyűlést a megjelenek számára való tekintet nélkül tartják meg, miután a május 11-én ebben az ügyben már a második közgyűlést tartják.

— Emelkedett a fa-szeg ára. Az aradi bőrnagykereskedők értesítést kaptak arról, hogy a fa-szeg-kartell kilogrammonként öt leiel, vagyis 30 leiről 35 leire emelte az árakat. A forgalmiadóttal együtt az áremelés 8 leinek felel meg. A nagykereskedők a fa-szeget ezentúl kilogrammonkénti 50 leies áron hozzák forgalomba.

— A közigazgatási tábla döntéséig felfüggesztették a Lugosi Textilipar közel ötmillió adóbírságának végrehajtását. A Lugosi Textilipar Rt.-nél egy. a múlt év folyamán tartott pénzügyi vizsgálat során nagyszabású kihágásokat állapítottak meg az ellenőrző közegek és négy és félmillió leies bírságot vetettek ki a vállalatra. A gyár felfolyamodást nyújtott be a közigazgatási táblához, amelyben kifejtette, hogy a pénzügyi tisztviselők illetéktelenül jártak el s a kivétel egyébként is jogtalan volt, mert nem követték el a terhükre rótt kihágást. Egyidejűleg fellebbezést adtak be a temesvári táblához is, a közel ötmillió bírságotól egy zökönyv érvényesítését kérve. A tárgyalás a napokban folyt le s ennek során a pénzügyminiszterium képviselője kérte, hogy a fellebbezés feletti érdemi döntést halasszák el mindaddig, amíg a közigazgatási bíróság meghozza döntését a gyár illetékességi kifogása fölött. A gyár képviselője is a tárgyalás elhalasztását indítványozta, kérve, hogy a végleges döntésig a hatalmas bírság behajtását függeszék fel. A miniszterium képviselője ígéretet is tett ebben az irányban s a tábla a tárgyalás folytatását bizonytalan időre elhalasztotta.

Köszönetnyilvánítás

Hálásan köszönjük mindazoknak, kik szeretett testvérünk, illetve sógorunk

Fischler Zoltán

elhunytá alkalmával részvétüket bármilyen módon kifejezni szivesek voltak.

Fischler- és Ländler-család.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Rádióműsor

— Romániai időszámitás. —

PÉNTEK, MÁJUS 5.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: Rádiózenekar. 14: Felolvasás. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Szoprán és tenorszólozó hanglemezeiről. 19: A francia irodalmi és művészeti élet. Felolvasás. 19.15: Theodor Sibiceanu tánczenekara. 20.05: Dinu Rosetti felolvasása. 20.20: Fuvolaszólozó lemezek. 20.40: Közvetítés a Román Operából. Weber: Felhívás keringőre. Táncjáték. A szünetben hírek, sport. Puccini: Gianni Schicchi — opera. 22.20: Hírek. 23.20: Lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 12.15: Rádióüzenetek. 13.10: Eugen Stepat balaljakzenekara. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Rádióüzenetek. 15.30: Hírek. 16.30: Rádióüzenetek. 17.15: A rádió diákfelőrája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Regőcsopórt. 18.50: Sportközlemények. 19: Meihosz tánczenekar. 19.50: Szeged humora. 21: Az operaház előadásának közvetítése. Walkür. 22.10: Hírek, időjárásjelentés. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Sári Elemér és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 14.30: Katonazenekar. 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Walkür. 21: Hírek. 21.20: A rádió szalonzenekara. 22.30:

Időjárásjelentés. 22.35: Heinemann Ede jazzzenekara játszik. Belgrád. 13: Lemezek. 14.10: Nédalok. 17.45: Lemezek. 18: Hangverseny. 18.20: Nédalok. 19: Előadás. 19.20: Lemezek. 19.30: Tánczene. 20.30: A nemzet órája. 20.50: Hírek. 21: Szimfonikus hangverseny. 22: Hangjáték. 23: Hírek. 23.15: Lemezek.

SZOMBAT, MÁJUS 6.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13.05: Népzene lemezek. 13.30: Román dalok és táncok lemezek. 14: Előadás. 14.10: Hírek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerű közlemények. 17: A Straja Tarij szervezet órája. 18.15: A Munca si Voie Buna szervezet órája. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Felolvasás. 19.35: Jean Moscopol ének. 20.15: Luceafarul tánczenekar. 21: Rádióposta. 21.15: Hangverseny. 22.15: Hírek, sport. 23.05: Hírek. 23.20: Keringők operettből hanglemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, olaszul és angolul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 12.15: Rádióüzenetek. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Rádióüzenetek. 15.30: Hírek. 16.30: Rádióüzenetek. 17.20: Illosvay jazz ének-ötös. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.10: Kubányi György magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Gyula és cigányzenekara. 18.50: Dani bá. Hosszu Zoltán dr. vidám csevegése. 21.10: Irodalmi est közvetítése Győrből. 22: Öreg Teintetes. Hangjáték. 23.10: Hírek, időjárásjelentés. 23.30: Operaházi Zenekar.

Budapest II. 14.30: Hanglemezek. 20.05: Mező-

gazdasági félóra. 20.35: Felolvasás. 21: Hírek. 21.20: Táncelemek. 22.15: Irodalmi est közvetítése Győrből. 23.20: Időjárásjelentés.

Belgrád 13: Népies zene. 13.45: Lemezek. 17.45: Népies zene. 18.20: Rádiózenekar. 19.15: Lemezek. 21: Nédalok. 22: Rádiózenekar. 23: Hírek. 23.15: Vendéglői zene.

UJ KÖNYVEK

Nagy István: Külváros

Ez a címe annak a legújabb könyvnek, mely az Erdélyi Enciklopédia, Ismeretlen Erdély című új sorozatának első köteteként a napokban megjelent. Ezzel az új sorozattal az Erdélyi Enciklopédia tanbizonyoságot akar tenni arról az élő kapcsolatáról, mely fiatal erdélyi magyar írókat népükhöz köti. E sorozat írói most megkísérelik egy másik Erdély, az ismeretlen népet felfedezését és művészi, vagy tudományos bemutatását. Böződi György fiatal írónak közös erejéből megjelentetett munkája, a „Székely bánia“ után Nagy István helyszíni tanuallomását hozzák nyilvánosságra Kolozsvár külterületi magyarságáról. Hiszik, hogy e sorozat anyagközlése hasznosan egészíti ki az Erdélyi Enciklopédia magyar sorsprobléma-könyveit, mint amilyen Balogh Edgár: „Íratlan történelem“ és Szemler Ferenc: „Más csillagon“ című, már megjelent munkája.

„SZAKADÁT“

címmel legközelebb Vámszer Géza szebenmegyei magyar szórványraja jelenik meg e sorozathoz számos fényképpel és eredeti rajzokkal. Ezzel párhuzamosan Szencel László

„BÉRCES KIS HÁZA“

című nagy regénye kerül sajtó alá. Az Erdélyi Enciklopédia könyvei található minden nagyobb könyvkereskedésben, vagy megrendelhetők Kolozsvárt: Tipografia „Grafica“, Str. Maresal Foch 38.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094, számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Komoly gyermekgondozónő éves bizonnyítvánnyal állást keres gyermek mellé, nappalra, vagy egészen. Cimeket a kiadóba kér. 2050

Középkorú házaspár házmesternek ajánlkozik, a férfi ért a vízvezetékszereléshez. Cimeket a kiadóba.

ALKALMAZÁST NYER

Mindenes szakácsnőt, könyvvél rendelkezőt keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 2052

LAKÁS

Négyszobás, összkomfortos urilakás augusztus 1-re, esetleg előbbre is kiadó. Str. Mărăsesti 4. 1999

Újonnan festett háromszobás, modern lakás azonnal kiadó. Str. Bolintineanu 4. Bővebbet: Baumann, Bul. Reg. Ferdinand, 42. 2012

Kiadó lakások: Bul. Regele Ferdinand 37. számú házban háromszoba, fürdőszoba stb helyiségekből álló lakás azonnalra, ugyanolyan f. év június 1-re kiadó. 2031

Butorozott garconlakás, külön fürdőszobával és bejárattal, centralizációs, kerestetik. Ajánlatokat: Duca-ucca 20., a portáshoz. 2025

Kiadó egy műhelyhelyiség, 12x5 méteres Str. Consistorului 42. 2033

Új házban háromszobás, modern, összkomfortos lakás azonnalra is kiadó. Calea Radnei 14. 2047

Kétszobás, összkomfortos lakás aug. 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 2044

Üzlethelyiség a főútvonalon, modern, új házban augusztus 1-re, vagy esetleg előbbre is. Cím: Bul. Reg. Ferdinand No. 9. 2045

Garconlakás a belvárosban, modern, új házban előszobával és csempézett fürdőszobával, férfi vagy nő részére (házaspárnak nem) kiadó. Érdeklődni lehet: Str. Moise Nicoară 17. 2046

Kétszoba, hálós, összkomfortos lakás augusztus 1-re kiadó. Str. Bratianu 5. 2049

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **hentes és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üzlethelyiség.** Cím a kiadóban.

ÜZLET

Ötven év óta üzemben levő sütőde azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 2048

Vendéglőhelyiség, 20 év óta bevezetve, a román püspökség mellett. Consistorului-uca 50. alatt azonnal kiadó. 2054

Kerékpárüzlet bevezetett javítóműhellyel és egy Wertheim-kassza eladó. Cím a kiadóban. 2051

VÉTEL-ELADÁS

Megérkeztek az eredeti francia „Eclair-Vermorel“ szőlő- és gyümölcsfa-permetezők. Fratii Burza S. A. vaskereskedés, Arad. 1923

Takaréktűzhelyet két sütővel keresek azonnali megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

TISZTA, MOSOTT RONGYOT

megvételre keresünk. Cím a kiadóban.

Sötét dióhálók

és topolyahálók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyegek, modern, új konyhaberendezés, amerikai íróasztal, rollók szekrények, kasszák, recámle, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen leszállított áron kaphatók, Veszünk sürgősen

megbízónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és üvegszervizet, antik ékszereket, szőnyegeket és teljes lakásberendezést.

Zálogkölcsonőket közvetlünk a temesvári zálogházba, előleget nyújtunk, olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláit megvesszük.

TEMPO bizományi-üzlet, Fischer Ellz-palota.

Egy portabli írógép sürgősen eladó.

Cséplőgép, Hoffherr és Schrantz, magánáró, MÁV lokomobillal, használt, eladó. Cím: Dr. Deutsch ügyvéd, Arad, Piata Avram Iancu 7. 2017

Gyermekkosci, mély, eladó. Str. Bologna 3. 2041

KÜLÖNFÉLEK

ERIKA írógépszaküzlet és javítóműhely Arad, Strada Alexandri 5.

Telefon: 19-93. Fordításokat, másolásokat és sokszorosításokat vállalunk.

INGATLAN

Magánház (háromszoba, fürdőszoba stb.) eladó. Érdeklődni: Str. Doamna Balasa 142a. 1980

HATSCHKEK

Ingatlanforgalmi iroda

Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott) Az itt hirdetett összes házak fényképpel az irodában megtekinthetők

1,250 ezer: belvárosi 1x5, 1x3 szobás, fürdőszobás, gondozott nagy park, szuterénhelyiségek. — 940 ezer: liceumhoz közel új emeletes bérvilla, 3 középny. modern lakás, terraszok, hall, park, kedv. fiz. felt. — 540 ezer: belvárosi négyszobás, fürdőszobás, 1x2, 1x1 szobás garconlakás fürdőszobával, nagy kert. — 500 ezer: közkörházhoz közel magasföldsztes, alapincézett, négylakásos (mind fürdőszobás), nagy kert. 54 ezer hozam. — 430 ezer: ugyanott új, négy-szobás, nagy kerttel. — 345 ezer: Mărăsesti-uccához közel kétlakásos, ma gasföldsztes, fürdőszobával. — 290 ezer: tisztviselőtelepi négyszobás, új ház, pin-ce, fürdőszoba. — 210 ezer: pernyával, részben új, háromlakásos, nagy gyümölcsös-szel. — 185 ezer: marosparti új, kétszobás, elő- és fürdőszobás, kedv. fiz. felt. — 170 ezer: volt Erzsébet-mozinál új kétszobás, előszobával, veranda, 240 öl kert, igen kedv. fiz. felt. — 180 ezer: Radnei-út mellett négyszobás, fürdőszobás, kedv. fiz. felt. — 140 ezer: villanegyedben új, kétszobás, nagy fedett folyosóval, külön kislakás, kert. — 75 ezer: külvárosi emeletes villa, kétszoba, elő- és fürdőszobahelyiség, kert.

Hirdessen az „Aradi Közlöny“-ben

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST

Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „Hungariotel“.

Legújabb jelentéseink:

Feloszlatták a magyar képviselőházat

Junius 10-ikére hívták össze az országgyűlést

Budapestről jelentik: A magyar belpolitikai élet napok óta várt nagy eseményre csütörtökön bekövetkezett: a képviselőház legfelsőbb kormányzói kéziratral feloszlatták és már junius 10-ére új országgyűlést hívtak egybe, ami annyit jelent, hogy ez idő alatt kell megtörténnie a választásoknak. A kormányzói kéziratot a képviselőház ülésén olvasták fel.

A képviselőház délelőtt 10 órakor tartotta meg ülését és a feloszlátás hírére nagy érdeklődés nyilvánult meg. Darányi Kálmán házelnök nyitotta meg az ülést és az ő megnyitó szavai alatt érkezett a terembe Teleki Pál

gróf miniszterelnök, aki mindjárt szólásra emelkedett és bejelentette, hogy legfelsőbb helyről kézirat érkezett a házhoz. Kérte a levelet felbontani és annak tartalmát felolvasztatni. Ezután a pecséttel ellátott levelet átadta az elnöknek, aki felbontotta azt és felolvasás céljából átadta a jegyzőnek. A kormányzó leírata közli, hogy miután a képviselőház mandátuma április 27-én lejárt, ezért elrendeli a Ház feloszlátását és junius 10-ikére hívja össze az újonnan megválasztott képviselőházat. A képviselők néma csendben állva hallgatták végig a rendelkezést, majd Darányi zárszava után az ülés véget ért.

A Daily Herald jelentéi:

Párisba és Londonba látogat a jugoszláv külügyminiszter

Londonból jelentik: A munkáspárti Daily Herald arról értesül, hogy Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter a hét végén Londonban fogja tölteni. A lap úgy tudja, hogy a jugoszláv külügyminiszter előbb Párisban Bonnet

francia külügyminiszterrel fog tárgyalást folytatni. A hirt mégis fentartással kell fogadni, mert az eddigi jelentések szerint Markovics külügyminiszter május 9-én Rómába kell, hogy elkísérje Pál jugoszláv régensherceget.

Ciano és Ribbentrop találkozója figyelí a nemzetközi diplomácia

Ma monja el válaszát Beck lengyel külügyminiszter Hitler beszédére

Berlin. (Rador.) A DNB. ügynökség jelentése szerint a sziléziai Bismarckhütteben egy lengyel csoport behatolt a népkönyvtárba, amelyet megrongált és a könyvek egy részét magával vitte. Kattowitzban betörték a Kattowitzer Zeitung című lap szerkesztőségének ablakait. Bialában pedig a német ifjúsági szervezet helyiségének ablakait törték be. A DNB. értesülése szerint a lengyel hatóságok három lengyelországi német lap uccai terjesztését és kirakatokban való elhelyezését betiltották.

Hivatalosan jelentik Varsóból, hogy a lengyel diéta péntek délelőtt tizenegy órakor

megtartandó ülését, amelyen Beck lengyel külügyminiszter elmondja nagy érdeklődéssel várt beszédét, az összes lengyel rádióállomások, az amerikai Broadcasting Company, a Columbia Broadcasting System és a Mutual Broadcasting System adói közvetítik. A lengyel adók déli egy órakor közvetítik Beck beszédének angol szövegét. Délután háromnegyed kettőkor a lengyel adók és a magyar rádió francia nyelven közvetítik a beszédet, míg délután fél három órakor kerül sor a lengyel adókon a német nyelvű közvetítésre.

Német—olasz katonai szövetség készül a japán sajtó szerint

Tokió. (Rador.) A Domei iroda értesülése szerint Németország és Olaszország elhatározta, hogy az angol—francia—orosz bekerítési politikát ellensúlyozására katonai szövetséget köt egymással. Ezt a szövetséget május 6-án jelentik be hivatalosan.

A Domei ügynökség jelentése szerint Arita japán külügyminiszter ma megtárgyalta a német és olasz nagykövettekkel az európai feszültség kérdését. A megbeszélés előtt a külügyminiszter a mikadónak tett részletes jelentést az európai helyzetről.

Mussolini közvetít Berlin és Varsó között

Róma. (Rador.) A Ribbentrop—Ciano találkozás igen nagyjelentőségű lesz és azért történik, hogy Beck külügyminiszter beszéde után a két külügyminiszter nyomban tanácskozhasson egymással. Ciano, mint Lengyelország barátja mérséklő tanácsokat kíván nyújtani a varsói kormánynak.

A francia közvélemény jelentékeny része arra számít, hogy Mussolini miniszterelnök közvetítő, vagy békítő szerepet fog betölteni Berlin és Varsó között. Az Oeuvre úgy tudja, hogy Mussolini Ciano gróf külügyminiszter útján hosszú jegyzéket juttatott el Varsóba és ebben felajánlotta személyes közvetítését. Róma ebben a jegyzékben a német kívánságok teljesítését javasolja Varsónak, de ellenszolgá-

latás fejében Lengyelország valamennyi határára kiterjedő olasz—német kezességvállalást helyez kilátásba.

Német cáfolatok...

Berlin. (Rador.) A Havas iroda értesülése szerint azon tervekkel kapcsolatban, melyek értelmében Németország biztosítékokat vagy megnemtámadási szerződést ajánlott volna fel a balti államoknak, jólinformált német helyen kijelentik, hogy egyelőre nincs szó konkrét javaslatokról, hanem csak előzetes, tájékoztató jellegű tárgyalásokról, amelyek eredményét figyelembe veszik Németország további diplomáciai akcióinál. Megcáfolják azt a hírt, hogy Németország hasonló javaslatot tett volna Görögországnak, Belgiumnak, Hollandiának és Svájcnak.

Románia kiegyenlíti háborus adósságait

Washington. (Rador.) A washingtoni román követ tegnap jegyzéket nyújtott át kormánya nevében és ebben bejelentette, hogy Románia hajlandó az Egyesült Államokkal szemben fennálló háborus adósságait kifizetni. A Reuter ügynökség jelentése szerint ez az adósság 64 millió dollárt tesz ki.

Svájci propaganda-repülőgép érkezett Bucurestibe

Bucurestiből jelentik: Csütörtökön délután 5 órakor érkezett meg a banesai repülőtérré az a Douglas-repülőgép, amely a május 6-ikán megnyíló zürichi svájci országos kiállítás propagandáját szolgálja. A repülőgépben tizenkét svájci vendég érkezett Bucurestibe Stirhemann ezredes zürichi községi tanácsossal az élen. A vendégek fogadtatására megjelentek a repülőtéren: Titeanu Eugen sajtó- és propagandaminiszter, René de Weck svájci követ, Valentin Bibescu, a nemzetközi repülőszövetség elnöke, valamint még számos más előkelőség.

Az ünnepélyes fogadtatás után került felvadásra az a felhívás, amelyet a zürichi kanton vezetősége intézett a román néphez és, amely az országos kiállításra való meghívást foglalja magában. Az üzenet utal arra, hogy a május hatodikán megnyíló zürichi kiállítás a munka és a béke ünnepe lesz, amelyet egy 650 éves történelemmel bíró ország egymással békében élő, négy különböző nyelvet beszélő népe kíván megülni.

Este nyolc órakor a küldöttség több tagja beszédet mondott a bucurestii rádióban.

Esetenként 30 napos fegyvergyakorlatra hívhatók be a tartalékosok

Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelmi minisztérium rendelete szerint fegyvergyakorlatra behívhatók a 63-ik szakasz alapján a tartalékosok és a milícia tagjai. A tartalékosok behívása miniszteri határozat alapján, míg a miliciáké királyi dekrétum útján történik. A tartalékosok három, egyenként 30 napig tartó gyakorlatra hívhatók be, míg a milícia tagjai egy 30 napos gyakorlatot tartanak. Ha a szükség úgy kívánja, a koncentrációk meghosszabbíthatók, vagy megismételhetők, elvileg azonban csak összel, vagy tavasszal tartathatók. Az időszerű megerősítések céljából szükséges koncentrációkat azonban bármikor meghatározott vagy határozatlan időre rendelhetik el.

Szép játék után második mérkőzésen is győzött a Kispest Kispest—Románia B. 2:1 (0:1)

Bucuresti. A Kispest második mérkőzése 6000 néző előtt folyt le Ceaușreanu bírászkodása mellett és a fiatalokból álló román B) válogatott főleg az első félidőben kitűnően játszott, de a Kispest remekül védekezett. Szünet után a Kispest nagyobb állóképessége a vendégek javára fordította a mérkőzést. A két csapat így állt fel:

Kispest: Boldizsár — Olajkár I., Rátkay — Kajdáci, Zalai, Békési — Kincses, Csomor, Nemes, Défi, Olajkár II. Románia B): Pavlovič (Iordachescu) — Duce, Felecan I. (Domján) — Pál, Juhász, Lupas (Nistor) — Bogdan (Orza), Reiter (Ploesteanu), Marcu, Praszler (Dunăreanu), Ene.

Hatalmas iramban indult a játék és a román B) csapat szebbnél-szebb támadásokat vezet, de a kispesti védelem sziklaszilárd. — A 25-ik percben is sikerül gólt elérni és pedig Ene szögletugrását Boldizsár kiütötte és Marcu rendeltetési helyére küldte a labdát (0:1).

A második félidőben a vendégek kerekednek felül és a 11 percben a belső hármas összjátéka után Nemes egyenlített. A 17. percben hendsz miatti 25 méteres szabadrugás a román kapu előtt: Olajkár lövését Iordachescu előbb megfogta, majd kiejtette a labdát és a befutó Nemes a hálóba küldte (2:1). A szögletarány 2:1 volt a Kispest javára.

A vendégcsapatban ismét Boldizsár remekelt, de kitűnő volt Olajkár I., Nemes és Défi is. A román együttesben Felecan I. és Domján, Juhász, Lupas, Bogdan és Marcu I. tündek ki pompás játékkal.

Összeállították a román válogatott futball-csapatot

Csütörtökön este hozták nyilvánosságra annak a román válogatott csapatnak összeállítását, amely vasárnap a jugoszláv válogatott ellen játszik. A román válogatott a következő:

Pavlovič — Bürger, Siera — Vintila, Feraru, Demetrovici — Orza, Ploesteanu, Barátky, Bodola Dobay.

Tartalékok: Sadovskí, Felecan, Lupas, Marcu.